

Πορευθόντες

μαδητεύσατε πάντα τά ἔδυν (Μαρ. κκ.19)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ "ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ"

"Όλοι οι ἄνθρωποι δικαιοῦνται νὰ ἀκούσουν τὸ Εὐαγγέλιον.

Σύνθεσις *Απ. Φιλίππου

ΧΕΙΜΩΝ 1962 - 63

ΕΤΟΣ Δ' ΤΕΥΧΟΣ 16

Ειδήσεις ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Ἰαπωνικὴν Ἑκκλησίαν σ. 50

Τὸ χρῆμα εἶναι χρόνος » 51

Διακ. Ἀγαστασίου Γιαννουλάτου: Ἡ Ὁρθόδοξία εἰς τὴν Κίναν. » 52

Χρονικό ἀπὸ τὴν ὑπόδεσι Κορέας » 56

Ivan Michaelson Czar: Ὁ πρώτος Ἐπίσκοπος στὴν Ἀμερικὴ (Ιννοκέντιος Βενιαμίνωφ) » 58

*Αρχιμ. Νεκταρίου Χατζημιχάλη: Ὁρθόδοξος Οἰκουμενισμὸς καὶ ἔξωτερικὴ Ἱεραποστολὴ » 60

Περιεχόμενα 1962 . . . » 64

ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑΝ

● 'Η 'Ορθόδοξος Ρωσική 'Αρχιεπισκοπή 'Αμερικής και Καναδᾶ κατόπιν τῆς συνεδρίασεως τῆς 9ης 'Οκτωβρίου 1962 ἀπέφασισε τὴν δριστικὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἔδρας τοῦ διευθύνοντος τὴν 'Ιαπωνικὴν 'Ορθόδοξην 'Εκκλησίαν ἐπισκόπου, δεδομένου δὲ προσωρινῶς ἀντικαταστήσας τὸν ἀσθενοῦντα σεβασμιώτατον Νίκωνα ἐπίσκοπος 'Αλάσκας και Σίκτα 'Αμερικός, ἥτο πότερον εἶχε διατελέσει και πρότερον (1953 — 1960) ἀρχιεπίσκοπος 'Ιαπωνίας.

● Σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασις τῆς συνεδρίασεως νὰ τοποθετῇ δὲ ἐπίσκοπος Βλαδίμηρος Nagosky βοηθὸς τοῦ ἀρχιεπισκόπου μὲν ἔδρα τὸ Κυοτό. Οἱ σεβασμιώτατοι Εἰρηναῖος και Βλαδίμηρος ἔφθασαν εἰς τὸ Τόκιο τὴν 1η Νοεμβρίου 1962. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς 'Ιαπωνικῆς 'Ορθόδοξίας εἶχε ἐπίσημον σύνοδον ἀπέδεχθησαν τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς 'Αμερικῆς και ἔχαιρετήσαν τὴν ἀφίξιν τῶν δύο ἐπισκόπων. 'Ιδιαιτέραν σημασίαν οἱ 'Ιάπωνες 'Ορθόδοξοι. ἀπέδωσαν εἰς τὸ γεγονός δὲ πρῶτος Ρώσος ὁρθόδοξος ἐπίσκοπος, δὲ δούλιος ἔγεννηθη και ἐσπούδασεν εἰς 'Αμερικήν· εἰς τὸ νεαρὸν τῆς ήλικίας του —εἰναι μόλις 40 ἔτῶν· εἰς τὰς εὐρείας σπουδάς του —ἐσπούδασε Γερμανικὴν γλῶσσαν και Φιλολογίαν, Ρωσικὴν γλῶσσαν και ἔλατε δίπλωμα Θεολογίας ἀπὸ τὸ 'Ορθόδοξον σεμινάριον τοῦ 'Αγίου Βλαδιμήρου· εἰς τὴν ἐκτε-

ταμένην πεῖραν του —ύπηρξεν ἐπὶ δύο ἔτη ὑπάλληλος τῆς ἐν Ρωσίᾳ πρεσβείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν του ὡς πρεσβυτέρου παρέμεινεν ἐπὶ διετίαν εἰς 'Αλάσκαν ποιμανῶν τοὺς ἔκει ὁρθοδόξους· ἀλλ' ἴδιως εἰς τὴν δήλωσίν του, δὲ πρινθυμεῖ νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν 'Ιαπωνίαν και εἰς τὴν προσπάθειαν τὴν δοπίαν καταθάλλει ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἔγκαταστάσεώς του, διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς τόσον δυσκόλου 'Ιαπωνικῆς γλώσσης.

● Τὸ «SEI KYO JI HO» (= 'Ορθόδοξος 'Ἐπιθεώρησις) τοῦ Δεκεμβρίου δίδει τὸ ἀναλυτικὸν κατὰ κοινότητας ἀριθμὸν τῶν βαπτίσεων κατὰ «τὸ πεντάμηνον ἀπὸ 'Ιουλίου ἧσω Νοεμβρίου 1962, ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν βαπτισθέντων εἰναι 46 ἄτομα, ἔξι δὲν 25 ἐνήλικες». Τὸ ἐπίσημον ὅργανον τῆς 'Ιαπωνικῆς 'Ορθόδοξίας λαναγνωρίζει τὸν μικρὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ παρηγορεῖται ἀπὸ τὸ γεγονός δὲ τὴν ἀριθμὸν αὐτὸν συνεισφέρον δλαι αἱ ὁρθόδοξοι κοινότητες 'Ιαπωνίας, πρᾶγμα τὸ δοπίον δεικνύει δὲ εἰς ὅλας αὐτὰς τὸ 'Ιεραποστολικὸν πνεῦμα παραμένει ἀκοίμητον.

● 'Ἄξιοσημείωτον είναι τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν οἰκουμενικὴν κίνησιν, τὸ δοπίον ἐπιδεικνύουν οἱ 'Ιάπωνες χριστιανοί. 'Ιδιαιτέρως ἐνθαρρυντικὸν είναι τὸ δὲ τὴς 'Ιαπωνικῆς 'Ορθόδοξία φαίνεται νὰ γνωρίζῃ καλῶς τὸν ρόλον, τὸν δοπίον εἰναι τεταγμένη νὰ διαδραματίσῃ, εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν «ἴνα πάντες ἔν δισν».

● Τὸ οἰκουμενικὸν ἐνδιαφέρον συσπειροῦται περὶ δύο πόλους: Πρῶ-

τον, ἀπαξ τοῦ μηνὸς συγκεντροῦνται εἰς τὸ Τόκιο ἀντιπρόσωποι τῶν 'Ορθόδοξων και τῶν Διαμαρτυρομένων και μελετοῦν ποικίλα θέματα συνεργῆ πρὸς τὴν οἰκουμενικὴν προσπάθειαν. 'Ιδιαιτέραν δλως σημασίαν είχεν ἡ τετάρτη συνεδρίασίς των, ἡ δοπία ἀπηγορήθη μὲ τὴν δυνατότητα ὑπάρξεως 'Ιαπωνικῆς λειτουργίας, προσηρμοσμένης εἰς τὰς ἀμάγκας τῶν 'Ιαπώνων πιστῶν. Δεύτερον, ἀπαξ ἐπίσης τοῦ μηνὸς συνέρχεται εἰς τὸ Τόκιο ἡ Oecumenical Discussion Group ἀποτελουμένη ἀπὸ ἑνὸντος ιεραποστόλους τῶν ἔκκλησῶν, 'Ορθόδοξου, Καθολικῆς, Ἀγγλικανικῆς, Λουθηριανῆς, Ἡνωμένης ἔκκλησίας και ἔκκλησίας τῶν Βαπτιστῶν. Αἱ συζητήσεις διεξάγονται εἰς 'Αγγλικὴν γλῶσσαν, δὲ σκοπὸς τῶν συζητήσεων αὐτῶν, αἱ δοπίαι συγκεντρώνουν ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον δλων τῶν 'Ιαπώνων εἰναι: SINKO ISTI (= Μία πίστις).

● Τὸ ὁρθόδοξον θεολογικὸν σεμινάριον τοῦ Τόκιο, τὸ δοπίον καταρτίζει θεολογικῶς τοὺς μελλοντικούς ποιμένας τῆς 'Ιαπωνικῆς ὁρθόδοξίας, ἀπήθυνεν ἔκκλησιν πρὸς δλους ἔκείνους, οἱ δοπίοι ἐπιθυμοῦν τὴν προσαγωγὴν του, νὰ βοηθήσουν διὰ δωρεῶν τὸν πλουτισμὸν τῆς θιβλιοθήκης του. Τὸ σεμινάριον τοῦτο συνεστήθη, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰς βασικωτέρας πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς 'Ιαπωνικῆς 'Ορθόδοξου 'Εκκλησίας και είναι ἡ μόνη πρὸς τὸ παρόν ἐστια ἀκτινοθολίας τῆς ὁρθόδοξου πνευματικότητος εἰς τὴν "Απω 'Ανατολήν. Ή ἔκκλησίς του διὰ τὴν κάλυψιν τῆς θασικῆς αὐτῆς ἀνάγκης τοῦ πλουτισμοῦ τῆς θιβλιοθήκης του, ιδφορῷ δλους τοὺς 'Ορθόδοξους ἀμέσως.

M. Choi—Μπουντά

"Ενωσις
'Ορθόδοξων
Φοιτητῶν
ΦΙΛΑΝΔΙΑ

Χριστιανική
"Ενωσις
'Εργαζομένης
Νεολαίας
ΕΛΛΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ

ΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ — ΜΕΛΗ ΤΟΥ "Ομίλος
ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
«ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ»

'Ορθόδοξων
Νέων
ΚΟΡΕΑ

Κίνησις
'Ορθόδοξου
Νεολαίας
ΛΙΒΑΝΟΣ -
ΣΥΡΙΑ

"Ενωσις
'Ορθόδοξων
Νέων
ΙΑΠΩΝΙΑ

Χριστιανική
Φοιτητήκη
"Ενωσις
Νεολαίας
ΕΛΛΑΣ

"Ομίλος
'Αποφοίτων
'Αποστολικῆς
Διακονίας
ΕΛΛΑΣ

"Ενωσις
'Ορθόδοξου
Νεολαίας
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Χριστιανικός
"Ομίλος
Φοιτητῶν
ΕΛΛΑΣ

"Ενωσις
'Ορθόδοξων
Νέων
ΟΥΓΚΑΝΤΑ -

Σύνδεσμος
'Ελληνίδων
Θεολόγων
ΕΛΛΑΣ

Χριστιανικός
"Ομίλος
Φοιτητῶν
ΕΛΛΑΣ

KENYA
"Ορθόδοξοι
Χριστιανικοί
Κίνησις Ρώσων
ἐν ΓΑΛΛΙΑΙ

'Ορθόδοξοι
Χριστιανικοί
Ἐνώσεις
Κορασίδων
ΕΛΛΑΣ

"Ενωσις
'Ορθόδοξων
Νέων
ΑΓΓΛΙΑ

ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΧΡΟΝΟΣ

“Αν γιὰ τοὺς περισσοτέρους ἀπὸ μᾶς ἡ ἀντίθετη σειρὰ τῶν λέξεων τῆς ἐπικεφαλίδος εἶναι πιὸ κατανοητή, γιὰ τὸν Παῦλο ἡ πραγματικότης ἀποδίδεται περισσότερο μ' αὐτὴ τὴν ἔκφρασι. ‘Ο χρόνος ποὺ ἀφέρωνε γιὰ τὸ χρῆμα ἡταν χρόνος ποὺ ἀφαιροῦσε ἀπὸ τὴν ἱεραποστολή. Γι' αὐτὸν τὸ χρῆμα ἡταν σπατάλη χρόνου. Κι' δῆμως προτίμησε αὐτὴν τὴν σπατάλη παρὰ νὰ ἐπιθερύνῃ τὶς κοινότητες μὲ τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεώς του. ‘Ο λόγος ποὺ τὸν ἔκανε νὰ πάρῃ αὐτὴ τὴν ἀπόφασι ἡταν καθαρὰ ἱεραποστολικός, τὸν ἀναφέρει στὴν Α' Κορ. 9, 12: «ἴνα μὴ τινα ἐγκοπήν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ» καὶ πιὸ κάτω στὸν στίχο 18: «ἴνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἔξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ». Τὴν ἀποψί του αὐτῆς, ἀξίζει τὸν κόπο, νὰ σταθοῦμε μιὰ φορά καὶ νὰ τὴν μελετήσουμε ἀπὸ πιὸ κοντά. Σήμερα δῆμως θὰ κυττάξουμε κάτι πιὸ ἀπλό, πιὸ ἔξωτερικό. Θὰ πλησιάσουμε τὴν καθημερινὴ ζωὴ τοῦ Παύλου γιὰ νὰ ἀναλύσουμε τὸ πρόγραμμά του πάνω στὶς σχέσεις χρῆμα καὶ χρόνος.

Γιὰ μᾶς σήμερα θεωρεῖται αὐτονόητο, διτι, ὅταν δ. Παῦλος ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια γιὰ τὴν περιοδεία, θὰ ἔπαιρνε ἔνα σεβαστὸ ποσὸ χρημάτων μαζί του, γιὰ νὰ μπορέσῃ αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του νὰ συντηρηθοῦν ἀρκετοὺς μῆνες. Φαίνεται δῆμως διτι τὰ πράγματα δὲν ἡταν ἔτσι. Τὸ νὰ φέρνῃ κανεὶς μαζί του τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ἔνα μεγάλο χρηματικὸ ποσὸ καὶ νὰ ταξειδεύῃ μάλιστα μόνος ἢ μὲ δύο ἢ τρεῖς συντρόφους καὶ ὅχι μὲ καραβάνι, δὲν ἡταν μιὰ ἀκίνδυνη ὑπόθεσι. ‘Η ὑπαίθρος ἡταν γεμάτη ἀπὸ ληστές. Ἀλλὰ κι' ὅτι αὐτὸν δὲν λάθουμε ὑπ' ὅψι μας, δὲν θὰ πρέπη νὰ ξεχάσουμε, διτι οἱ χριστιανικὲς κοινότητες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς δὲν εἶχαν τὴν δύναμιν νὰ ἀναλάθουν τὸ θάρος τόσων ἔξόδων. Στὴν περίπτωσι δῆμως τοῦ Παύλου θρισκόμαστε μπροστά σὲ μιὰ θεωρία, σὲ μιὰ ἀρχή. ‘Ο Παῦλος δὲν ἥθελε νὰ ἐπιθερύνῃ κανένα μὲ τὴν συντήρησί του. Κάτω δῆμως ἀπὸ τέτοιες συνθῆκες μόνο μιὰ λύσιν ὑπῆρχε, ἢ ἐργασία. Καὶ τὴν λύσιν αὐτὴ ἀκολούθησε δ. Παῦλος μὲ συνέπεια καὶ ἵσως μὲ μιὰ κρυφὴ ὑπερηφάνεια. «...γινώσκετε διτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἔμοι ὑπέρετησαν αἱ χεῖρες αὐταῖ». (20, 34) καὶ «οὐδὲ δωρεάν ἄρτον ἐφάγομεν παρὰ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιθερῆσαι τινα ὑμῶν» (Β' Θεο. 3,8). Μιὰ τέτοια δῆμως ἀντιμετώπισι τῶν πραγμάτων ἐσήμαινε ἔνα κανονικὸ δράριο ἐργασίας, ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν τελείωνε στὶς δικτὼ δρες, ἀλλὰ ἀρχιζε τὰ χαράγματα καὶ μετὰ μιὰ μεγάλη μεσημέρινὴ παῦσι συνεχίζοταν μέχρι τὴν δύσι τοῦ ἡλίου. ‘Οσο καὶ νὰ δεχθοῦμε, διτι δ. Παῦλος ἡταν λιτοδίαιτος, καὶ ἔχουμε πολλὲς μαρτυρίες ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιο πάνω στὸ θέμα αὐτὸν (Πράξ. 20,33 Φιλιπ. 4,12 Α' Τιμ. 6, 8), εἰ-

μαστε ὑποχρεωμένοι νὰ δεχθοῦμε, διτι ἡ ἐργασία του θὰ κρατοῦσε ὅλη τὴν ἡμέρα. Τὰ κείμενα ποὺ πιὸ πάνω ἀντιγράψαμε, μᾶς ἀφήνουν νὰ συμπεράνουμε αὐτὸν ἀρκετὰ σαφῶς. Κι' ὅτι ἀκόμη τὰ κείμενα αὐτὸν δὲν μιλούσαν τόσο καθαρά, στὸ ἴδιο συμπέρασμα θὰ καταλήγαμε, ὅτι ἀναλογιζόμαστε, διτι γιὰ τὸν Παῦλο δὲν ὑπῆρχε μόνο τὸ πρόσθλημα τῆς συντηρήσεως ἀλλὰ καὶ τὸ πρόσθλημα τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν ταξιδίων, τόσον τῶν δικῶν του, δισο καὶ αὐτῶν ποὺ ἔκαναν οἱ συνεργάτες του. Μερικοὶ σύγχρονοι ἐρμηνευτὲς μειώνουν τὴν σημασία τῆς ἐργασίας τοῦ Παύλου, ὅταν ισχυρίζονται, διτι δὲν γινότανε εἰς θάρος τῆς ἱεραποστολῆς, ἐφ' ὅσον τὶς δρες αὐτὲς δλοὶ οἱ ἀνθρωποὶ ἐργάζονταν κι' ἔτσι δ. Παῦλος ἀναγκαστικὰ δὲν θᾶχε εὐκαιρία νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν χρόνο αὐτὸν γιὰ τὸ κήρυγμα. ‘Ο συλλογισμὸς αὐτὸς ὅτι καὶ φαινομενικὰ εἶναι σωστὸς δὲν ἀντικρύζει τὸ θέμα τῆς ἐργασίας τοῦ Παύλου ἀπὸ τὴν δρθή του σκοπιά. ‘Ο Παῦλος δὲν ἐδιάλεξε τὸν τρόπο αὐτὸν γιὰ τὴν συντήρησί του ἀπὸ τὸν φόβο τῆς ἀπραξίας ἢ τῆς ἀνίας, ἀλλὰ μὲ σκοπὸ τὴν οἰκοδομὴ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Διαφορετικὰ δὲν θὰ εἶχε ἔννοια, οὕτε δ. ἔπαινος ποὺ ἔγραψε στοὺς Φιλιππησίους ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνακουφίσεως ποὺ τοῦ χάρισαν μὲ τὴν ἀποστολὴν χρημάτων (4,14), οὕτε δ. ἀποψίς του διτι ἡγούμενοι τῆς Ἐκκλησίας θὰ πρέπη νὰ συντηροῦνται ἀπὸ τὰ μέλη της (Ρωμ. 4,4 15,27 Α' Κορ. 9,7 Γαρ. 6,6 Β' Θεο. 3,9 Α' Τιμ. 5,17 Β' Τιμ. 2,6).” Άλλωστε καὶ στὸν ἴδιο δὲν τοῦ ἔπειτεπαν τὰ οἰκονομικὰ ἀφιερωνόνταν διοκληρωτικὰ στὴν ὑπηρεσία τοῦ κηρύγματος (18,5).

Τὰ δια εἰπαμε μέχρι στιγμῆς μᾶς βοηθοῦν νὰ δοῦμε τὸ συνειθισμένο κήρυγμα τοῦ Σαββάτου στὴν Συναγωγὴ κάτω ἀπὸ ἔνα ἰδιαίτερο φῶς. Τὸ Σάββατο ποὺ οἱ Ιουδαῖοι σταματοῦσαν κάθε δουλειὰ καὶ μαζὶ μὲ τοὺς φοβουμένους τὸν Θεό ἐθνικούς συγκεντρώνονταν στὴν Συναγωγὴ, ἀρχιζε γιὰ τὸν Παῦλο τὸ κύριο ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς. ‘Αλλὰ κι' δὲν τοῦ οἱ νέοι πιστοὶ ξεχώριζαν ἀπὸ τὴν Συναγωγὴ κι' ἔφτιαναν δική τους κοινότητα τὰ πράγματα δὲν θᾶσαν διαφορετικά. Πολλὰ χρόνια ἀκόμη ἔμενε τὸ Σάββατο σὰν ἡμέρα ἀφιερωμένη στὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ. Φαίνεται δῆμως διτι καὶ τὶς ὅλλες μέρες δ. Παῦλος δὲν ἔμενε ἀργός. Οἱ πράξεις μᾶς παραδίδουν διτι στὴν Βέροια καθημερινὰ ἔγινοντο συζητήσεις ἐπάνω στὶς Γραφές (17, 11), καθημερινὰ ἔπισης ἐκήρυττε στὴν σχολὴ τοῦ Τυράννου στὴν “Ἐφεσο, δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὴν Συναγωγὴ μαζὶ μὲ τοὺς νέους πιστοὺς (19, 9), περὶ καθημερινῆς τέλος καὶ νυχτερινῆς ἐργασίας μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν μημονεύει δ. ἴδιος δ. Παῦλος στὸν λόγο του μπροστά στοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου κατὰ τὴν συγκινητικὴ ἐκείνη συνάντησι τῆς Μιλήτου (20, 31).

Διὰ πρώτην φοράν φθάνει ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὴν Κίναν τὸ 638 ἀπὸ ἵεραποστόλους τῆς Περσίας (*Νεοτοριανούς*). "Υστερα ἀπὸ δύο αἰῶνας ἀκμῆς τὸ 854 ἀρχίζει νὰ ὑποχωρῇ μὲ τοὺς διωγμοὺς τῶν Ταοϊστῶν. Τὸν 13ον αἰῶνα ὑπὸ τὴν Μογγολικὴν δυναστείαν ἀνθίζει καὶ πάλι, διὰ νὰ σημειωθῇ κάμψις μετὰ τὴν ἄνοδον τῆς δυναστείας τῶν Mings (1368). Κατὰ τοὺς ἐπομέρους αἰῶνας ἀναρεώνεται ὁ ἐπικός

Γ'

IV. ΜΕΤΑ ΤΟΝ Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

"Ἡ μπολσεβικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1917 ἐφάνη πρὸς στιγμὴν ὅτι θὰ ἔδιδε τὸ μοιραῖον πλῆγμα εἰς τὴν ὁρθόδοξον ἱεραποστολὴν τῆς Κίνας. Πολλὰ ἀπὸ τὰ ἱεραποστολικὰ κέντρα, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Πεκίνου, ὑπεχρεώθησαν πρὸς στιγμὴν νὰ κλείσουν⁽¹⁾. "Ηδη δῆμος ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κίνας εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὸν ἐπικίνδυνον ἐναγκαλισμὸν τοῦ ρωσικοῦ κράτους, καὶ μετὰ τὴν πρώτην σύγχυσιν κατώρθωσε νὰ ἀνασυντάξῃ τὰς δυνάμεις τῆς προσαρμοζομένη εἰς τὰς νέας συνθήκας.

Τὸ κῦμα τῶν Λευκορώσων οἱ

"Αφιξις τῶν ἐκ ὅποιοι κατέφυγον εἰς τὸ κινετῆς Σοβιετικῆς ζικὸν ἔδαφος ἐπόνωσε τὸ ὁρθόδοξον στοιχεῖον. Ἡ πλειονότης αὐτῶν ἔγκατεστάθη εἰς Μαντζουρίαν καὶ τὸ 1922 ὀργανώθησαν καλύτερον εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Χαρμπίν (Pingkiang). Ἐκτὸς τοῦ Πεκίνου εἰς τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὑπῆρχον ἐνορίαι εἰς Τιέν-Τσίν, Τσίν-Ντάο, Σαγκάη, Χούν-Κιάνγκ (Κινεζικὸν Τουρκεστάν) ὅπου κατέφυγον 15000 Ρώσοι, εἰς Οὐρουμχὶ κ. ἀ.

"Ἡ μητρόπολις τοῦ Χαρμπίν, παρὰ τὴν ἐν Μαντζουρίᾳ ἐπικράτησιν τῶν Ἱαπώνων καὶ τὴν δημιουργίαν κατά τὸ 1931 - 1932 τοῦ «Μαντζοῦ - Κοῦν», παρέμεινεν ἡ σημαντικωτέρα ρωσικὴ μητρόπολις εἰς τὴν Ἀπωλεῖαν. Ὑπὸ τὸν μητροπολίτην ὑπῆρχον δύο θοηθοὶ ἐπίσκοποι. Γενικῶς οἱ Ἱαπώνες ἔφερθησαν εὐνοϊκῶς εἰς τοὺς Ρώσους πρόσφυγας, λόγω τῶν ἀντικομμουνιστικῶν των φρονημάτων⁽²⁾. Τὸ 1934 ἥρχισεν νὰ λειτουργῇ εἰς Μαντζουρίαν τὸ πρῶτον ὁρθόδοξον Πανεπιστήμιον, ὑπῆρχε δὲ ἡδη

(1) Y. Y. Tsu, ἐν *The China Christian Year book*, Shanghai, 1926, σελ. 92-93.

(2) K. S. Latourette, *A History of the expansion of Christianity*. N. York and London (Eyre and Spottiswoode), τομ 7ος (*Advance through Storm*). London 1945, σελ. 345.

(3) Τὸ «Πανεπιστήμιον τοῦ Ἀγ. Βλαδιμήρου» ἐνεκαινίασθη εἰς Χαρμπίν τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1934, μὲ 4 Σχολάσ, (θεολογικήν, οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν, νομικήν, ἡλεκτρολογίαν) καὶ τὴν Ιατρικὴν σχολὴν ὑπὸ συγκρότησιν. Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου ἦτο ὁ Ἐπίσκοπος Δημήτριος καὶ πρύτανις ὁ καθηγητής Γκολοβάσεβ. Ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Μαντζουριανοῦ κράτους ἦτο αὐτεπαγγέλτως ἔφορος τοῦ Πανεπιστήμου ἡ δὲ Ἱαπωνικὴ Κυβέρνησις (ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς ὁποίας ἐτέλει ἡ Μαντζουρία) ὑπεσχέθη ἐπιχορήγησιν καὶ ἀντεπροσωπεύθη ἀπὸ ἕνα ὁρθόδοξον Ἱαπώνα. (Περιοδ. *Irénikon* — Prieuré d'Amay sur Meuse — Belgique. 1935, XII, σελ. 391 — πρβ. καὶ S. Bolshakov

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΩΝ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ἀπὸ ἑτῶν ἐν θεολογικὸν σεμινάριον⁽³⁾. Τὸ 1941 ἡ ἀρχιεπισκοπὴ τοῦ Χαρμπίν εἶχε 3 ἐπισκόπους, 217 Ἱερεῖς, 60 ναούς, 3. μονάς⁽⁴⁾ αἱ ὅποιαι ὀπετέλουν κέντρα ἀκτινοβολίας πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ σημαντικωτέρα τούτων ἦτο τῆς Παναγίας τοῦ Καζάν εἰς τὸ Χαρμπίν. Ἐξέδιδε περιοδικὸν τὸ «Χλέμπ Νιεμπένσκη» ("Ἄρτος οὐράνιος"), εἶχε τυπογραφεῖον, φαρμακεῖον, νοσοκομεῖον, ἐργαστήρια θιέλιοδετικῆς, ὑποδηματοποιίας, ραπτικῆς, λεπτουργικῆς, κλειθροποιίας καὶ ζωγραφικῆς. Τὸ 1934, δέκα ἔτη μετὰ τὴν ἔδρυσίν του εἶχε 7 ἴερομονάχους, 4 ἴεροδιακόνους, 8 μοναχούς καὶ 40 δοκίμους καὶ ἐργάτας⁽⁵⁾.

Νοτίως τῆς γραμμῆς τοῦ σινικοῦ τείχους οἱ Ὁρθόδοξοι ἦσαν ὑπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Πεκίνου. Ἀργότερον ἡ Σαγκάη ἔγινε ἔδρα θοηθοῦ ἐπισκόπου, τοῦ Ἰωάννου Μαξίμοβιτς, εἰς τὸν ὅποιον ὑπήχθησαν αἱ ὁρθόδοξοι κοινότητες τοῦ Χάνγκ-Κόνγκ, Καντών, Μακάο, Μανίλας, Τσίν-Ντάο καὶ Χανκόφ⁽⁶⁾.

Οἱ ἀριθμὸς τῶν Ὁρθοδόξων ἐπὶ κινεζικοῦ ἐδάφους μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ὑπολογίζεται εἰς 200.000 πιστούς⁽⁷⁾. Ἐπὶ κεφαλῆς τούτων μέχρι τοῦ 1931 ἦτο ὁ Ἰννοκέντιος Φιγκουρόφσκυ, διάδοχός του δὲ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Βίκτωρ, ὁ ὅποιος ἔχειροτονήθη εἰς Βελιγράδιον τὸν Νοέμβριον τοῦ 1932 ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος τῆς Καρλοβούτισίου Συνόδου Ἀντωνίου Χραποβίτσκου⁽⁸⁾. Εἰς τὴν Σύνοδον ταύτην τῶν ἔξοριστων Ρώσων ἐπισκόπων ὑπήγοντο οἱ ἐν Κίνᾳ Ὁρθόδοξοι καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα⁽⁹⁾.

k off, *The Foreign Mission of the Russian Orthodox Church*, London 1943, σελ. 81 — 83.

(4) *Bilan du monde, (Encyclopédie Catholique du monde chrétien)* Louvain, (éd. Casterman) 1960, σελ. 195.

(5) Ἐν περιοδ. *Irénikon*, 1934, XI, σελ. 224—225.

(6) Ἐν περιοδ. *Irénikon*, 1935, XII, σελ. 392 — 393.

(7) J. Glazik, *Die russisch-orthodoxe Heiden Mission seit Peter dem Grossen*, Münster, 1954, σελ. 176.

(8) Ἐν περ. *Irénikon* 1933, σελ. 195.

(9) Τὸ 1934 ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τῆς Μόσχας προσεπάθησε νὰ προσαρτήσῃ καὶ πάλιν τοὺς ἐν Κίνᾳ ὁρθόδοξους καὶ ὥρισε τὸν Κινέζον πρωτοπρεσβύτερον τοῦ Τιέν-Τσίν Σέργιον Τσέν γενικὸν ἀρχιερατικὸν ἐπίτροπον τῶν ὁρθόδοξων ἐνοριῶν τῆς Κίνας. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ δῆμος ἡρχὴ τοῦ Πεκίνου ἀντιδρῶσα τὸν ἔθεσε εἰς διαθεσιμότητα καὶ τὸν ἀντικατέστησεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρωτοπρεσβύτερου ὑπὸ τοῦ Κινέζου Ιερέως Ἡλία Βέν. Ἀργότερον ὁ Σέργιος; ἐπανῆλθεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Καρλοβούτισίου Συνόδου (ΤΣΕ περ. *Irénikon* 1935, XII, σελ. 392).

ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ KINAN

V. META TON B' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ,

τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1945 δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Πεκίνου ἀνεγνώρισε τὸν Πατριάρχην Μόσχας. 'Ο βοηθὸς ἐπίσκοπος δῆμος Ἰωάν. Μαξίμοβιτς, ἀντέδρασεν εἰς τὴν πρᾶξιν αὐτῆν τοῦ προϊσταμένου του καὶ παρέμεινεν ὑπὸ τὴν δυτικὴν ἔξαρχίαν, ἔδωσε δὲ ἐντολὴν νὰ συλλάβουν τὸν Βίκτωρα, ὅταν οὗτος ἐπεσκέφθη τὴν περιοχὴν τῆς Σαγκάης⁽¹⁰⁾. Τὸ 1946 δὲ ὁ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κίνας ὑπῆχθη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Καμτάκας.

Μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Μάο - Τσὲ Τούνγκ εἰς Κίναν τὸ 1949 οἱ Ρῶσοι Ὁρθόδοξοι ἤναγκάσθησαν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ κινεζικὸν ἔδαφος. Κατόπιν τούτου, δὲ ἀρχιε-

Ἡ Ὁρθόδοξος πισκοπὴ τοῦ Χαρμπίν ἀπὸ 70 Κινεζικὴ Ἐκκλησίαν, 200 ιερεῖς καὶ 100.000 στὰ γίνεται αὐτό - πιστούς, τοὺς διποίους εἶχε πρὸ νομος. τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ νέου καθεστῶτος ἀπέμεινε τὸ 1955

μὲ 30 ιερεῖς καὶ ἄγνωστον ἀριθμὸν πιστῶν. Πολλοὶ κληρικοὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπιστρέψουν εἰς Σοβιετικὴν "Ἐνωσιν ἀνεχώρησαν εἰς Ἰαπωνίαν. Εἰς τὸ κινεζικὸν Τουρκεστὰν ὑπολογίζονται δὲτούπαρχουν 80.000 Ὁρθόδοξοι. Ἡ ἐπισκοπὴ τῆς Σαγκάης πρὸ τοῦ 1949 εἶχε 70.000, σήμερον δῆμος δὲν ὑπάρχουν ἀκριβῆ στοιχεῖα. Ὁ ἐπίσκοπος Ἰωάννης Μαξίμοβιτς κατέφυγε εἰς Φιλιππίνας, ἐνῶ δὲ ἀρχιεπίσκοπος Βίκτωρ ἐγκαταλείψας τὸ Πεκίνον κατηθυθώνθη μὲ δόλον τὸν ρωσικὸν κλῆρον εἰς Αὔστραλίαν⁽¹¹⁾.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως εἰς τὰς 30 Ιουλίου 1950 ἐχειροτονήθη δὲ πρῶτος Κινέζος Ὁρθόδοξος ἐπίσκοπος Συμεὼν Ντοῦ, ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Μόσχας. Ἀρχικῶς προωρίζετο διὰ Τιέν - Τσίν τελικῶς δῆμος ἀνέλαβε τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Σαγκάης⁽¹²⁾.

Μετὰ ἐπταετίαν ἔγινεν τὸ ἀποφασιστικὸν 6ῆμα διὰ τὴν αὐτονομίαν τῆς Ὁρθοδόξου Κινεζικῆς Ἐκκλησίας. "Οταν τὸν Μάϊον τοῦ 1957 ἐπεσκέφθη τὴν Μόσχαν, ἐπικεφαλῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κίνας, δὲ Κινέζος ἀρχιμανδρίτης καὶ διευθυντὴς τῆς Κατηχητικῆς Σχολῆς τοῦ Πεκίνου Βασίλειος Γιό - Φοῦ - "Αν, δὲ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἀνεκήρυξεν Αὐτόνομον τὴν Ὁρθόδοξον Κι-

ἀγῶν διὰ τὴν διεύσδυσιν τοῦ Ἐναγγελίου εἰς τὴν ἀκανή αὐτοκρατορίαν. Ὁ Ὁρθόδοξος ιεροπόστολος ἀρχίζοντας δὲ δροῦν εἰς τὸ Πεκίνον ἀπὸ τὸ τέλη τοῦ 17ου αἰῶνος, κυρίως δῆμος ἡ Ὁρθόδοξος Κινεζικὴ Ἐκκλησία ἀναπτύσσεται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Ἀναλυτικῶς ἐπ’ αὐτῶν ἰδε: «Πορευθέντες» 1961 σελ. 26—31 (τεῦχος 10ον) καὶ 1962 σελ. 26—30 36—39 (τεῦχος 14ον—15ον).

νεζικὴν Ἐκκλησίαν, προήγαγε δὲ τὸν Βασίλειον εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Πεκίνου. Ὁ Κινέζος ἀρχιμανδρίτης, δὲ διποίος παλαιότερον, τὸ 1951, εἶχε ἀποποιηθῆ, λόγω ταπεινοφροσύνης, τὴν ἐπισκοπικὴν ἔδραν τοῦ Τιέν - Τσίν, ἐδέχθη, καὶ εἰς τὰς 30 Μαΐου 1957, ἐορτὴν τῆς Ἀναλήμψεως, ἐχειροτονήθη εἰς τὸν ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τῆς Μόσχας. Μετὰ πενταετῆ δῆμος ἀρχιερατικὴν δρᾶσιν ἀπεθίωσε τὴν 3 Ιανουαρίου 1962 εἰς ἥλικιαν 74 ἑτῶν⁽¹³⁾.

Σὲ μὲρος ὁ Ὁρθόδοξος Κινεζικὴ Ἐκκλησία ἀποτελεῖται ἀπὸ 20.000 πιστούς⁽¹⁴⁾. Εἰς τὸ Πεκίνον ὑπάρχουν δύο Ὁρθόδοξοι Μοναρχοὶ καὶ μία Κατηχητικὴ Σχολὴ⁽¹⁵⁾. Μὲ τὴν αὐτονομίαν τὴν διποίαν ἀπέκτησε τελευταίως, κατόπιν τόσων περιπετειῶν τριῶν αἰώνων, δὲν ἔχειρται πλέον ἀπὸ τὰς πολιτικὰς σχέσεις Ρωσίας καὶ Κίνας, μολονότι εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν πνευματικὴν κηδεμονίαν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας. Θὰ ἡμποροῦσε δὲ νὰ παίξῃ σημαντικὸν ἵσως ρόλον εἰς τὴν Ιστορίαν τοῦ συγχρόνου Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Κίναν, ἐὰν ἀξιοποιήσῃ καταλλήλως τὴν δριασκὴν θέσιν, τὴν διποίαν κατέχει μεταξὺ τῶν Καθολικῶν καὶ τῶν Προτεσταντῶν, τὴν συντελεσθεῖσαν σοφὴν φιλολογικὴν ἐργασίαν τῶν τόσων προηγηθέντων ιεραποστόλων, καὶ ἀκόμη τὴν δημοκρατικὴν σύστασιν της, τὴν τόσον εὐκόλως προσαρμοζομένην εἰς τὰς πνευματικὰς συνθήκας τῆς συγχρόνου κινεζικῆς κοινωνίας. Εἶναι γνωστὸν δὲτούπως ἐκ τῶν σοθαρωτέρων ἐμποδίων, τὰ διποία ἀντιμετωπίζουν οἱ Καθολικοὶ τῆς Κίνας, εἰναι δὲ ἀμεσος ἐξάρτητις των ἀπὸ τὴν Ρώ-

(13) Ἐν «Ζούρνῃ Μοσκόβσκοι Πατριάρχῃ» («Ἐφημερὶς τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας») 1962, Μάρτιος σελ. 16—18. 'Ο Βασίλειος ἐγενιήθη τὸν Δεκέμβριον 1888. Μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν του εἰς τὸ Σεμινάριον τῆς ρωσικῆς ιεραποστολῆς ἐχειροτονήθη διάκονος τὸ 1915. Τὸ 1948 ἐχειροτονήθη ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Βίκτωρα ιερομόναχος, τὸ 1950 ἔγινε ἀρχιμανδρίτης, διευθυντὴς τῆς Κατηχητικῆς Σχολῆς καὶ μέλος τῆς Διοικήσεως τῶν 'Ανατολικῶν Ἐξαρχῶν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τέλος ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος Πεκίνου. Εἰς τὴν χειροτονίαν του ἐν Μόσχᾳ ἔλαβε μέρος καὶ δὲ ἀρχιεπίσκοπος Βίκτωρ καὶ δὲ τότε διευθυντὴς Ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας μητροπολίτης Νικόλαος, δὲ διποίος κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἐπισκοπῆς ράβδου παράτρυνε τὸν Κινέζον ἐπίσκοπον νὰ φροντίζῃ ίνα δὲ Κινεζικὴ Ὁρθόδοξος Εκκλησία μείνη συνειδητὴ θυγάτηρ τῆς Ρωσικῆς. (Ἐν «Herder-Korrespondenz», Freiburg in Breisgau, Μάρτιος 1958, σελ. 273).

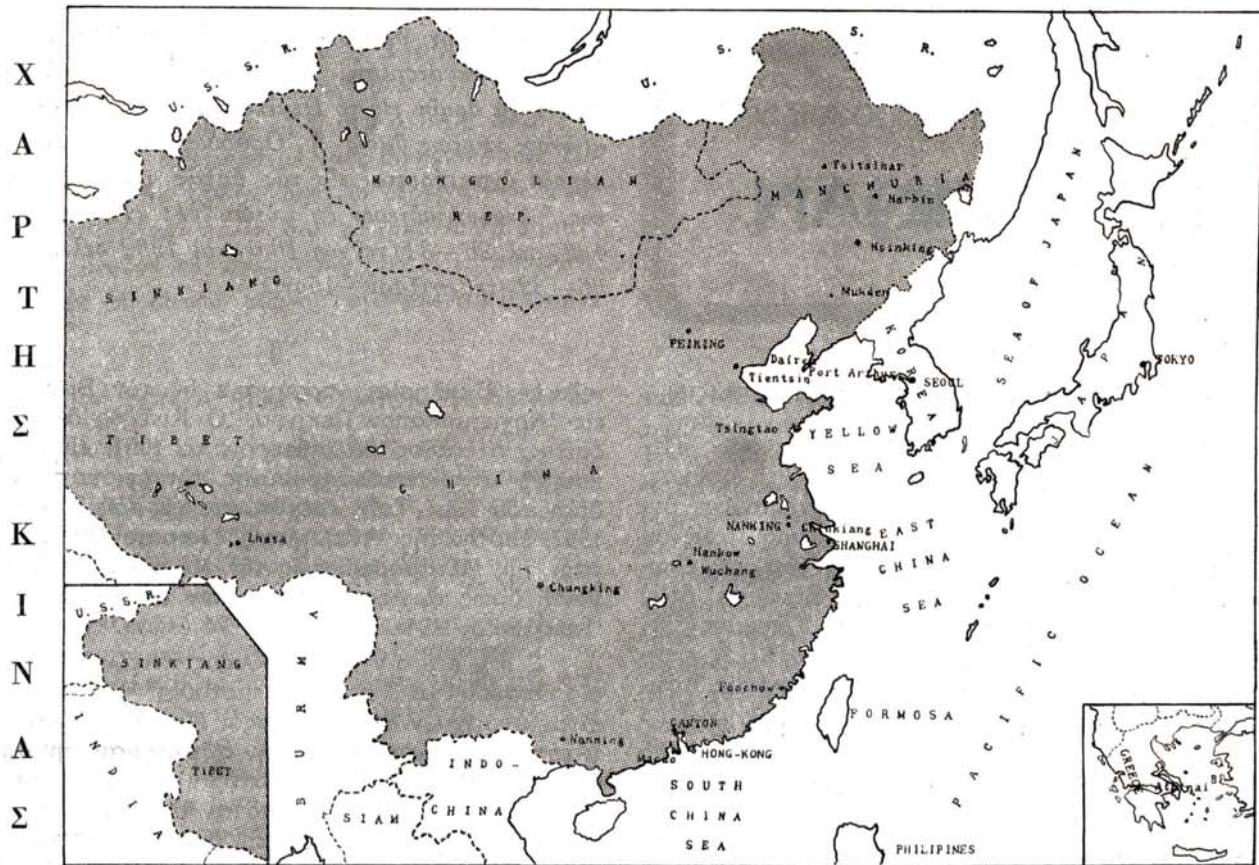
(14) N. Zernov, Easter Christendom, London, 1961, σελ. 226. Εἰς τὴν ἀνταπόκρισιν τοῦ «Herder Korrespondenz» (ἔνθ. ἀνωτ.) ἀναφέρεται δὲτούπως «30—40.000 ἐκ τῶν διποίων τούλαχιστον τὸ ἡμίσυο εἰναι κινεζικῆς καταγωγῆς».

(15) J. Mendenhoff, μν. ἐργ. σελ. 157.

(10) J. Glazik, μν. ἐργ. σελ. 177.

(11) Bilan du Monde, ένθ. ἀν. σελ. 195.

(12) Jean Meyendorff, L' Eglise Orthodoxe hier et aujourd'hui Paris, 1960, σελ. 157.

μην⁽¹⁶⁾, πρᾶγμα τὸ δόπιον διευκολύνει τὴν κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν νὰ παρουσιάζῃ τὸν Χριστιανισμὸν ως ὅργανον πνευματικῆς ἐπιρροῆς τῶν Δυτικῶν. Βεβαίως αἱ συνθῆκαι εἶναι ἀκόμη πολὺ διμιχλώδεις διὰ νὰ κάμῃ κανεὶς οἰσανδήποτε πρόθλεψιν διὰ τὸ μέλλον. Ἐπίζομεν δημοσίευματα οἱ Ὀρθόδοξοι τῆς Κίνας, καταλλήλως θορυβούμενοι ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπον ὁρθόδοξον κόσμον, θὰ ημποροῦμεσαν, παρὰ τὸ μικρὸν τοῦ ἀριθμοῦ των, νὰ ἀποτελέσουν σημαντικοὺς δείκτας πορείας διὰ τὸν κινεζικὸν λαόν, δομοῖς εὑρίσκεται σήμερον εἰς τόσον ἀποφασιστικὴν καμπῆν τῆς ἱστορίας του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ*

- 1) Δυστυχώς δέν ἔχομεν ἡλεγμένας πληροφορίας διά τοὺς ἀντικτύους, τοὺς διποίους εἶχε τὸ κῦμα τῶν Ρώσων προσφύγων εἰς τὴν ὁρθόδοξον Ἱεραποστολὴν τῆς Κίνας. Πιθανωτέρα παρουσιάζεται ἡ ἀποψίς, ὅτι ἐδημιούργησε

μᾶλλον ἀναστολὴν τῆς ιερα-
στολικῆς δραστηριότητος. Τοῦτο δραγει-
λεται μόνον εἰς τὴν διστακτικότητα τῶν δρθοδό-
ξων κοινοτήτων νὰ ἀναπτύξουν προσηλυτιστικὴν
δρᾶσιν εἰς ἔνα κράτος τὸ δποίον τοὺς ἐφίλοιςένει;

(*) Αια τὰ ουμπερδάσματα, εἰς τὰ ὄποια μᾶς ὠδήγησεν ἡ μελέτη τῶν προηγούμενων περιόδων τῆς ἴστορίας τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν Κίτη, ίδε προηγούμενα τεύχη.

(16) Ένδεικτική τῶν ὑπάρχοντων τάσεων μεταξὺ τῶν Κινέων Καθολικῶν είναι ή συνέιστος, ή όποια ίγινε τὸ θέρος τοῦ 1957 εἰς τὸ Πεκίνον, διὰ τὴν Ἰδρ. σιν Πατριωτι-

“Η κυρίως πρέπει νά τό ἀποδώσωμεν εἰς τὴν τελικήν ἀπορρόφησιν τῶν Ρώσων κληρικῶν ἀπό τὴν προσπάθειαν τῆς τονώσεως καὶ πνευματικῆς οἰκοδομῆς τῶν δύμοεθνῶν των; Μήπως λόγω ἐλλειψεως ἴσχυρᾶς οἰκουμενικῆς —καὶ συνεπῶς ἵεραποστολικῆς— συνειδήσεως τελικῶς οἱ Ὁρθόδοξοι ἔκλεισθησαν εἰς τὸν ἑαυτόν των, ἐνδιαφερόμενοι μόνον διὰ τὴν «ἀύτοικοδομήν» των, θέτοντες «τὴν λυχνίαν ὑπὸ τὸν μόδιον»; Τὸ ἐρώτημα ἀφορᾷ περισσότερον τὸ σῆμερον καὶ τὸ αὔριον παρὰ τὸ χθές. “Εχει ἄμεσον σημασίαν διότι συνεχῶς μεταναστεύουν Ὁρθόδοξοι εἰς διάφορα σημεῖα τῆς οἰκουμένης. Εἰς τὴν Ἀφρικήν ἥδη ὑπάρχουν χιλιάδες Ἐλλήνων. Ἐὰν προσπαθήσωμεν νά τονώσωμεν εἰς κάθε πιστὸν τὴν συνείδησιν τοῦ οἰκουμενικοῦ ἱεραποστολικοῦ του χρέους, ἀσφαλῶς τὸ δυναμικὸν τῆς ὁρθοδόξου ἱεραποστολῆς θά αὐξηθῇ ἀφαντάστως. Μήπως ή συναίσθησις δτὶ «ἄμα χριστιανὸς ἄμα ἵεραπόστολος», ή ὅποια ὑπῆρχεν εἰς τοὺς πιστοὺς τῶν πρώτων αἰώνων, δὲν μετέφερε τὸ χριστιανικὸν μήνυμα εἰς τὰ πλέον ἀπομεμονωμένα σημεῖα τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου; (17).

Άντιθέτως ή έλλειψις τοιαύτης ἀγωγῆς δδη-

κῆς Καθολικῆς 'Ενώσεως - εἰς τὴν ὅποιαν μετέσχον 12 ἐπίσκοποι .0 ιερεῖς καὶ 159 λα κοι - καθὼς ἐπίστης καὶ αἱ δύο τρῶται χειροτονίαι ἐπισκόπων ὅντες ἀδείας τοῦ Βατικανοῦ, αἱ ὅποιαι ἔγιναν τὴν 12/4/1958 εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν τοῦ Χανκόφ (Δελτίου Καθολικοῦ Πράκτορείου *Fides*, Ρώμη 27/9/58)

(17) 'Idee A. Harnack, Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten 1924.

γεῖ εἰς μίαν κλειστήν ἀντίληψιν ἀπομονωτισμοῦ καὶ τελικῶς οἱ μετανάσται μας, ἀντὶ νὰ γίνωνται «ζύμη» ίκανὴ νὰ δημιουργήσῃ εὐεργετικάς ζυμώσεις εἰς τὴν περιοχὴν ὅπου εύρισκονται, καταντοῦν νὰ θυμίζουν ἀπὸ πλευρᾶς θρησκευτικῆς ἔθρασίκας γεττοῦ. Κατ' αὐτὸν δῆμως τὸν τρόπον ἡ Ὀρθοδοξία μετατρέπεται εἰς «ἔθνικὸν εἶδος» νοσταλγικῶν ἀναμνήσεων καὶ παύει νὰ είναι ζῶσα οἰκουμενική ἀλήθεια.

2) Πολὺ πρέπει νὰ προσεχθῇ καὶ νὰ μελετηθῇ ὁ ρόλος τῶν ιερῶν Μονῶν εἰς τὴν Ἱεραποστολήν. Ὑπῆρξαν κατὰ κανόνα τὰ ὄρμητήρια της,

ἡ καρδία τῆς πνευματικῆς ζω-

Μοναχισμὸς καὶ ἡς τῶν νέων ὄρθιοδόξων κοι-

Ίεραποστολῆς.

νοτήτων, ἀπὸ τὴν δποίαν με-

τεδίδοντο οἱ ζωογόνοι παλμοὶ

τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἀδελφωμένης ζωῆς. Χωρὶς ἀνθρώπους «παραδεδωκότας τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ δόνόματος τοῦ Κυρίου ήμων Ἰησοῦ Χριστοῦ», ἀδεσμεύτους ἀπὸ ἀλλας ὑποχρεώσεις, χωρὶς μόνιμα πνευματικά καταφύγια προσευχῆς καὶ περισυλλογῆς, ἡ Ἱεραποστολικὴ προσπάθεια θὰ παραμένῃ ἀτονος καὶ θινησιγενής. Ἀσφαλῶς ἡ προσφορά λαϊκῶν ἡ ἐγγάμων κληρικῶν εἶναι τεραστίας σημασίας, ἀλλ' δῆμως, διὰ νὰ συντονισθῇ καὶ ἀξιοποιηθῇ, χρειάζεται σταθερωτέραν θάσιν ἀπὸ μίαν γενικήν ἀπόφασιν ὀρισμένων «ἄρμοδίων» περὶ Ἱεραποστολῆς. Ἡ παρατηρουμένη ἀτονία εἰς τὴν μοναχικήν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας ἀποτελεῖ ἐκ πρώτης ὅψεως σημαντικὸν μειονέκτημα καὶ διὰ τὴν Ἱεραποστολήν. Διατί δῆμως νὰ ἀποκλείσωμεν ὅτι ὁ πόθος τῆς «μαρτυρίας τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη» θὰ δόδηγήσῃ καὶ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς σημασίας τῆς μοναχικῆς, τῆς ἔξ δλοκλήρου ἀφειρωμένης ζωῆς, τοῦ ἀκολουθεῖν τὸ ἀρνίον «ὅπου ἔδει ὑπάγῃ»; (Ἄποκ. ιδ' 4).

3) Ἡ ἀναγνώρισις τῆς αὐτονομίας τῆς Ὀρθοδόξου Κινεζικῆς Ἐκκλησίας ἀπο-

Η μόνη πολιτική. τελεῖ ἀναμφισθητήτως ἔνα ἀξιόλογον σταθμὸν τῆς ὄρθιοδόξου Ἱεραποστολῆς, ὁ ὅποιος

διαφεύδει τοὺς πρό τινος ἐκφρασθέντας φόβους, διὰ τοῦ μὲ τὴν προσέγγισιν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας ἡ Ἐκκλησία τῆς Κίνας ἔκαμεν ἐν «μοιραίον ἔγμα πρὸς τὰ δύο τοῦ κατάστασιν, εἰς τὴν δποίαν εὑρίσκετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἴστορίας της, διὰ τὸν ὑπὸ τὸ πρόσχημα θρησκευτικῶν σκοπῶν, ὑπεροήθει πολιτικάς σκοπιμότητας»⁽¹⁸⁾. Τὸ πάθος τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν λαῶν εἶναι τόσον ἴσχυρόν, ὥστε καὶ ἀπὸ πολιτικῆς ἀκόμη πλευρᾶς ἀποτελεῖ ὀσυγχώρητον λάθος ἡ κατ' ἀμεσον ἡ ἔμμεσον τρόπον συνέχισις οἰασδήποτε σωβινιστικῆς τακτικῆς. Τοιαύτη πολιτικὴ ἡμπορεῖ ἕσως νὰ ἔχυπηρετῇ ἐφήμερα συμφέροντα δμάδων ἡ λαῶν, ἀποδεικνύεται δῆμως τελικῶς ἥλιθία καὶ δόηγει εἰς κατάρρευσιν τῶν πνευματικῶν ἔργων. Διότι ἀπλούστατα εἰς τὸ έθνος ἀποτελεῖ ἔμπατιγμὸν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποιος «οὐκ ἔστι προσωπολήπτης» (Πράξ. ι' 34). Εἶναι πλέον καιρὸς νὰ συνειδητοποιήσωμεν δλοι, ὅτι μό-

ΒΑΣΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΚΙΝΑΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ Κομμουν. Κίνας ('Ηπειρωτικῆς'): 9.700.327 τετρ. χιλιόμ.

'Εθνικιστικῆς Κίνας (Φορμόζας): 35.961 τετρ. χιλιόμ.

(πρελ. 132.562 τετρ. χιλιόμ. τῆς Ελλάδος). ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ Κομμουν. Κίνας: 670.000.000

'Εθνικ. Κίνας (Φορμόζας) 10.600.000

Πλὴν τῶν Κινέζων οἱ δποίοι ἀποτελοῦν τὴν πλειονήτα, ὑπέριχουν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ κράτους καὶ ἀλλοὶ λαοὶ μὲ ίστορίαν καὶ ιδιάζοντα πολιτισμόν. (Μογγόλοι πρὸς Βορρᾶν, Τούμροι, Καζάκοι κλπ. πρὸς τὴν Δύσιν, Θετειανοὶ εἰς τὰ Νοτιοδυτικά, Ματζουριανοὶ εἰς τὰ Βιορειοανατολικά). Πολυάριθμοι ἐπίσης φυλαὶ χαμηλοτέρας πολιτιστικῆς σπάθημης ύπαρχουν εἰς τὰς νήσους καὶ τὰ δρῦ τοῦ Νότου. Συνολικῶς αἱ μειονήτες φθάνουν εἰς τὰ 7% τοῦ πληθυσμοῦ, διατηροῦν δὲ συνήθως καὶ ιδίαν γλώσσαν.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ:

1872	330.000.000	1943	429.999.539
1916	409.000.000	1947	463.198.000
1936	420.803.578	1953	582.603.000*
1937	452.460.000	1956	621.225.000*
1940	458.313.000	1957	640.000.000*

(* πλὴν Φορμόζας)

ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΟΛΕΙΣ:

Πεκίνον	2.768.149α
Σιαγκάν	6.204.417α
Τιέν-Τσιν	2.693.831α
Σιενάνγκ (Μουκιντέν)	1.551.317θ
Κιαντὼν	1.495.694θ
Λού-τα (Ντάιρεν καὶ Πάρτ "Αρθουρ")	1.054.466θ
Σούνγκ-Κίνγκ	1.038.683θ
Νανκίν	1.020.006θ
Βουχάν (Χανικόδ, Βουχάν καὶ Χανιανίγκ)	1.008.205θ

α) Στατιστική 1953, β) Στατιστική 1950.

ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

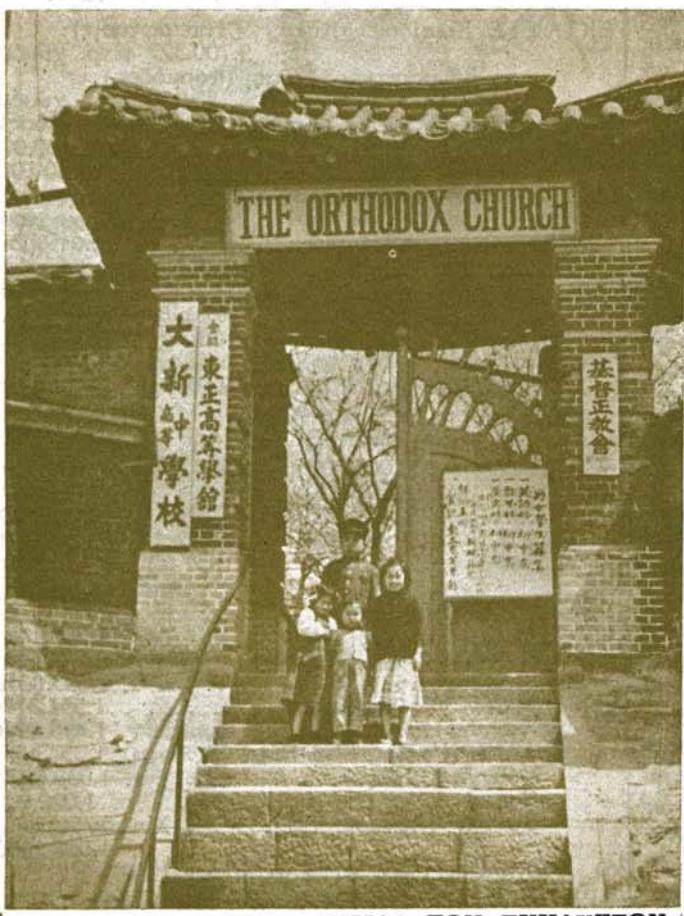
εἶναι δύσκολότατον νὰ δοθῇ σήμερον, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν. Πρὸ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν κομμουνιστῶν ἡ πλειονότητα τοῦ Κινέζικου λαοῦ παρέμενε πιστὴ εἰς τὰς πατροπαραδότους θρησκευτικάς ἀντιλήψεις τοῦ Ταιούσιμού, τοῦ Καινουριανισμοῦ, τοῦ Βουδισμοῦ, ἡ τὸ συνηθέστερον, ἐνὸς συγκριτιστικοῦ κράματος τῶν τριῶν. Ὑπῆρχον ἐπίσης εἰς τοὺς πληθυσμοὺς τῶν μειονήτων πολλοὶ Μουσουλμᾶνοι. Οἱ ἀριθμοὶ τῶν είναι ἀμφισθητήσιμοι· κυμαίνεται ἀπὸ 10 ἔως 30 ἐκατομμύρια.

Οἱ Χριστιανοὶ ὑπελογίζοντο 4 ἔως 6 ἐκατομμύρια. Ἡ συμβολὴ τῶν δῆμων εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαίδευσης καὶ κοινωνικῆς προνοίας ἡτο ἀξιολογωτάτη (π. χ. αἱ προτεσταντικὲς ιεραποστολαὶ διετήρουν 13 Πανεπιστήμια, καὶ ἀνά τοῦ 320 νοσοκομείων, ἐκ τῶν δποίων ὀρισμένα ἥσαν μεγάλης φήμης). Ἀνεξακρίβωτοι πληροφορίαι ὑπολογίζουν σημερον τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Κομμουνιστικῆς Κίνας εἰς 6.000.000 (ἐκ τῶν δποίων 200.000 Ὁρθόδοξοι, 3.300.000 Καθολικοί, 2.500.000 Προτεστάνται).

(W o r l d A t l a s Encyclopaedia Britanica (Georg. ed. G. D. Hudson) Chicago, 1947. —Παγκόσμιος Γεωγραφίας Ελευθερουδάκη, (επιμ. Κλ. Λάκωνος) Αθῆναι, 1934. —B i l a n d u M o n d e, (Encyclopédie Catholique du Monde Chrétien), Louvain (Casterman) 1960, τόμ. II σ. 192).

νον μία τακτικὴ ελλιχρινοῦς σεβασμοῦ τῆς προσωπικότητος τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων, ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης καὶ ταπεινῆς διακονίας των, μόνον μία «πολιτικὴ» στηριζομένη ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὸν νόμους τῆς «βασιλείας τοῦ Θεοῦ», ἡμπορεῖται τὴν προσωπολήπτης» (Πράξ. ι' 34). Εἶναι πλέον καιρὸς νὰ συνειδητοποιήσωμεν δλοι, ὅτι μό-

(18) J. Glazik, μν. ἔργ. σελ.177.

ΚΡΙΚΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΥΣΙΔΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΕΩΝ

26 Maiou 1962

'Aγαπητὲ π. 'Av...

‘Υπάρχει μόνο μία ‘Ορθόδοξης ‘Εκκλησία στήν Κορέα. Οι πιστοί μας την διετήρησαν περίπου 60 χρόνια, ἀλλά δεν ἔχουμε καμία πούδο. Και τώρα ἔχουμε πολλές δυνατολίες, πού δεν μπορούμε να τις ἀντιμετωπίσουμε εύκολα μόνοι μας. Ἐχουμε μεγάλη ἄναγκη βοηθείας. Κάποιος πρέπει να φροντίσῃ για μάς, διαφορετικά είναι ἀδύνατον νὰ σταματήσῃ ἡ κατάρρευσης...’

26 'Iouvviov 1962

Ἡ προσπάθειά σας μᾶς δυναμώνει... κι' ἀν ἀκόμη τίποτε δὲν γίνη ἡ καρδιά μας θάναι ζεστὴ ἀπὸ τὸ ἔργο σας...

30 Αυγούστου 1962

... Ἐγώ ὁ ταπεινὸς ἀδελφός σας σᾶς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν καὶ δοξάζω τὸν Θεόν γιὰ τὴν βοήθειά σας αὐτῆς. Μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποδώσω τὴν ζεστασία, ποὺ αἰσθάνθηκα μὲ τὸ γράμμα σας...

Δέν μπορῶ νὰ περιγράψω τὴν χαρά μου. Μόνο προσ-
εύχομαι καὶ σᾶς ἐνχαροιτῶ. Ἡ ἔγκαρδιότητά σας εἰ-
ναι μυημένο καὶ φάρος τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἴσαστε κλη-
ρικός, ποιμήν. Τὰ πρόσθια είναι τὸ ίδιο καὶ στὴν Ἑλλá-
δα καὶ στὴν Κορέα. Ἐλάτε νὰ ἀγαπήσηστε τὴν Ἐκκλη-
σία μας...

18 Σεπτεμβρίου 1962

...Μέχρις δύτον λυθῆ τὸ πρόβλημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας περιουσίας, σᾶς παρακαλοῦμε, βοηθήστε μας νὰ ἐξακολουθοῦμε νὰ ὑπάρχωμε. Κ' ἐ λ ἀ τ ε, ἐ λ ἄ τ ε γ ρ ἡ γ ο ρ α! "Ἡ δύναμις μον δὲν ἐπαρκεῖ. "Ἐ πειδὴ μᾶς ἀγαπᾶτε καὶ τὸ ἔρουμε, σᾶς λέμε δὴλ τὴν ἀλήθειαν. Ξέρω πώς τὸ Κέντρον σας κάνεις ἥρωαίκες προσπάθειες παλεύοντας μὲν ἐλείψεις κάθε εἰδούς, μᾶλλον είσαστε ἡ μόνη μον ἐλπίς. "Ἐτσι, ἔγω ὁ ἐλάχιστος ἀδελφός σας, προσεύχομαι νὰ προσθέσῃ ὁ Θεός στὸ ἔργο σας ἀγάπη για διετά τίς Ἐκκλησίες.

ΒΟΡΙΣ ΜΟΥΝ

Ἐιδησις ἔφθασε τὴν ὥρα ποὺ ἐτυπώνετο α
μορφη και πολύμοχθη προσπάθεια, ποὺ κράτησε

Τὸ Σάδδατο τοῦ Λαζάρου (21.4.62) μαθαίναμε τὸ φοβερὸ γέο: Ἡ τελευταῖα προσφυγὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κορέας γιὰ τὴν διατήρησι τοῦ οἰκοπέδου τοῦ ναοῦ, ποὺ μετὰ τὸν πόλεμο εἶχε ἀπαλλοτριωθῆ, ἀπερρίφθη ἀπὸ τὸ δικαστήριο (3.4.1962) καὶ ἀγειρέγετο ὁ πλειστηριασμός του.

Μετά τὴν πρώτη ταραχὴ καὶ τὸν θαυμὸν πόγο, μιὰ παράδοξη ἐλπίδα καὶ ἀποφασιστικήτητα γέννησε τούτη ἡ σκέψις: «Ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ κτύπημα φαίνεται τελειωτικό. Κι' ἔμεις εἴμαστε πολὺ ἀδύνατοι γιὰ νὰ βοηθήσουμε σὲ μιὰ ὑπόθεσι τόσο μπερδεμένη ἀπὸ τόσα χιλιόμετρα μακριά. Εἶγαι ἐν τούτοις μιὰ εὔ-
καὶ ρία νὰ παλαίψῃ με τὸ **ΑΔΥΝΑΤΟ**» ἐγ γιὰ πιὸ στειρό. **«Ἄ-
ΔΥΝΑΤΟ**» ἐγ γιὰ πιὸ στειρό. **«Ἄ-ΔΥΝΑΤΟ**» ἐγ γιὰ πιὸ στειρό.
Τὸν Οὐρανὸν μὲ τὴν δλόθερη προσευ-
χὴ, τὴ γῆ μὲ μιὰ ἐπίμονη δραστηριότητα.

„Απ' δλη τήγα Έλλάδα επιστρατεύθηκε ἔνα νέο «Έκστρατευτικό Σώμα» — προσευχής αυτή τή φορά — γιὰ τήγα Κορέα καὶ ἀρχίσαμε γὰ κτυποῦμε κάθε πόρτα, ποὺ μποροῦσε νὰ δοθῆσῃ. Απὸ τήγα πιὸ ἐπίσημη ἔως τήγα πιὸ μυστική. Ἐπικοινωνήσαμε μὲ δους πολέμησαν στήγα Κορέα. Ο πόνος μας ἔγινε πόνος τους. Ἀρχίσαν τὰ διαβήματα, οἱ ἐκκλήσεις στοὺς ἐπισήμους, στίς ἐφημερίδες, ἡ ἀναταραχὴ τῆς κοινῆς γνώμης, ἡ κινητοποίησις τῶν «ἀρμοδίων». Ολοὶ ἔδειξαν καταγόησαν καὶ ἐγδιαφέρον. Οἱ μεγάλες ἐφημερίδες Αθηνῶν, Θεσσαλογύκης καὶ ἐπαρχιῶν ἔδημοσιευσαν φωτογραφίες, ρεπορτάκια καὶ σχόλια. Μερικὲς ἐπανήλθαν γιὰ δεύτερη καὶ τρίτη φορά. Εὔκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ υποπτεύθῃ τι ἔχαντλητικὰ τρεξίματα, γραφίματα καὶ ξενύχτια κρύβονται πίσω ἀπὸ δλα αὐτά. Τὸ κάθε τι ἔπειτε νὰ γίνῃ ταχύτατα καὶ σωστά. Ή πρώτη μικρή σπίθα πίστεως, μὲ τή πνοή τοῦ Θεοῦ, γρήγορα ἀναψε δλόκληρη φωτιά ἐγεργειῶν.

Σὲ λίγο μὰ νέα πόρτα ἔγοιςε: Μὲ τὴν εὐκαιρία

ΧΡΟΝΙΚΟ ΑΠ

τῶν πριγκιπικῶν γάμων ήλθε στήν Ἀθήνα, τὴν 12.5. 1962, ὁ Κορεάτης πρεσβύτερος Τσάν Τσούγκ Λῆ, ἀλλοτε ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Κορέας. Ἀυτιπρόσωποι τῶν Συνδέσμων «Ἐλλήνων πολεμιστῶν Κορέας» καὶ «Θυμάτων καὶ ἀναπήρων πολέμου Κορέας» τὸν ἐπεσκέψθησαν γιατὶ γὰρ καταθέσουν εἰδικὸν ὑπόμνημα πρὸς τὴν Κορεατικὴν Κυβέρνησιν καὶ γὰρ τοῦ δώσουν τὸν φάκελλο τῶν δημοσιευμάτων τοῦ ἐλληνικοῦ τύπου. Ἐν συνεχείᾳ φωτοτυπίες τῶν σχετικῶν αὐτῶν δημοσιευμάτων καὶ μεταφράσεις τους στὰ ἀγγλικὰ καὶ κορεατικὰ ἐστάλησαν στὸν ἡμερήσιο τύπο τῆς Σεούλ. Τέλος ἐπραγματοποιήθηκαν ἐπίσημες διπλωματικὲς ἐπαφὲς καὶ εἰδικὰ ταξίδια.

*Η ἀτμόσφαιρα τῆς Ἀναστάσεως, μέσα στὴν ὁ-

ΤΟ "ΑΔΥΝΑΤΟ,,

τὸ τὸ τεῦχος. Εὐλογημένη ἀπάντησις σὲ μιὰ σεμνή, πολύ-
ῆγες. Τὰ γεγονότα σὲ ἀδρόβτατες γραμμίες ἔγουν ὡς ἔξης:

ποία ἄρχισε αὐτὸς ὁ ἀγών, ἔδιγε ἔνα λιταιτέρο τόνο
ἔλπιδος. Μὲ συνεχῆ ἀλληλογραφία προσπαθήσαμε γὰ
τὴν μεταδώσουμε στοὺς ἀδελφούς μας τῆς Σεούλ, ποὺ
ἔχακολουθοῦσαν γὰ βαδίζουν στὸ μογοπάτι τοῦ Γολ-
γοθᾶ.

Σέ δλους δὲ αὐτούς τοὺς μῆγες, ποὺ πέρασαν, δέν σταμάτησε ἡ παρακολούθησις τῆς ἐξελίξεως τῆς δλῆς νποθέσεως καὶ μιὰ μικρὴ ἀδελφικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν ἀμέσων ἀναγκῶν. Ήρδ δλίγου δὲ μιᾶς ἥλθε αὐτὸ τὸ γράμμα:

«Ἀγαπητὲ Πάτερ Ἀ...

Ο Χριστός, πού μὲ τάση ταπείνωσι ἥλθε γὰρ ὅλους, ἀσφαλῶς ἥλθε καὶ γιὰ τοὺς ὄρθιοδόξους τῆς Κορέας.

...Σ τὶς 27 Δεκεμβρίου τὸ Ἑφεστεῖο ἐξέδωσε ἀπόφασιν πέρημον.
"Οπως ξέρετε, στὸ πρῶτο δικαστήριο εἰχαμε χάσεις τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς ἔκανε πολὺ ταπεινούς καὶ πολλαπλασίασε τὴν προσευχή μας. Ο Θεὸς μᾶς δούλθησε καὶ νικήσαμε. Δὲν ξεχωρίζει ποτὲ τὴ δική σας δούλθεια. Εὐχαριστοῦμε πολύ.

Αλλὰ ἀκόμη η ὑπόθεσις δὲν ἔκλεισε. Πρέπει νὰ ταχτοποιηθοῦν ώρισμένα χαρτιά... Σᾶς παρακαλῶ, μή παύσετε νὰ προσεύχεσθε καὶ νὰ μᾶς βοηθήτε. "Ασχετα πρὸς τὴν γίνη, πιστεύω, πώς θὰ συνεχίσετε νὰ μᾶς καθοδηγήτε καὶ νὰ μᾶς ἐνθαρρύνετε.

· Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἀς εἶναι πάντα στὸ Κέντρο
σας.

Boris Moon

Y.G.

Παρακαλῶ, γνωστοποιήσατε τὴν ἐπιτυχία σ' αὐτούς, ποὺ μᾶς βοήθησαν».

Στὴν πάλη μὲ τὸ «ἀδύνατο» γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ εἶχε δικαιωθῆ ἡ Πίστις καὶ ἡ Ἀγάπη.

AEGE

ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΙ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΣ

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

... Θὰ ἔπειτε τομίζομεν τὸ 'Υπονογεῖον τῶν 'Εξωτερικῶν νὰ ἐλιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Σεօνὸς ἐπὶ τῆς δυσαρέστου ἐνιντάσεως τὴν ὄποιαν θὰ προεκάλει εἰς ὅλους τοὺς 'Ορθοδόξους καὶ, ἰδιαιτέρως, εἰς τοὺς πολεμισταῖς εἰς Κοσέαν "Ἐλλήνας, ἐὰν ἐκπλειστημασθῶν.

(«Καθημερινή» 8.5.62)

... Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑστιεραικῶν ὁφέλει τὰ πληροφορήσῃ τὴν κορωνικὴν κυβέρνησιν περὶ τῆς δυομεροῦ ἐντυπώσεως τὴν δύοιαν θὰ προεκάλει μία τοιαντή ἐνέργεια, καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης δύως ἔξενοεδῆ μία λογικὴ λύσις.

(«Ἐλευθερία» 10.5.62)

Τὴν ΙΙην π. μ. χρήσεις ἐπιπόδωσοι τοῦ «Συνδέσμου μαχητῶν Κορέας» καὶ «Συνδέσμου θυμάτων καὶ ἀναπήσων πολέμου Κορέας» ἐπεσκεψθῆσαν τὸν Κορεάτην προσβευτὴν κ. Τοσὸν Τσούγκ Αλῆ... Ὁ ἐξοχώτατος κ. προσβευτής..., ὑπερσχέθη διὰ θὰ καταβάλῃ κάθε προσπάθειαν διὰ τὴν ἴναρο-

ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Μὲ πολλὰς χώρας μᾶς συνδέουν δεσμοί φιλικοί. Διὰ τὴν Κορέαν ὅμως οἱ Ἑλληνες αἰσθανονται ἔνα ξεχωριστόν, θαθύν σύνδεσμον. Αἴτια είναι ὁ Κορεατικὸς πόλεμος, ὁ δποῖος ὠδήγησεν εἰς αὐτὴν τὴν μακρυνὴν χώραν Ἑλληνας ἀγωνιστάς τῆς ἐλευθερίας.

Οι Ελλήνες στρατιώται δύμως δέν ήρκεσθησαν μόνον εις τὴν πολεμικήν προσφοράν. Ἀξιωματικοὶ καὶ ὄπλιται οἰκειοθέλως διὰ προσωπικῆς ἐργασίας, ιδίων μέσων, τεχνικῆς ἐπιβλέψεως καὶ χρημάτων ἀνω τῶν 10.000 δολαρίων δι' ἔρανων καὶ τῆς μισθοδοσίας των, μὲν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐντατικῶς ἐργαζόμενοι ἐπέτυχον τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ κατεστραμμένου Ναοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Κορεατικῆς Κοινότητος καὶ τὸν ἔκωραστίμον του δι' εἰκόνων, πολυελαίων καὶ λοιπῶν γρειαδῶν.

Την 29ην Νοεμβρίου 1953 έγένοντο τά έγκαίνια τού Ναού έπισήμως μὲ συμπαρόστασιν τῶν Κορεατικῶν ἀρχῶν καὶ μελῶν τῆς κοινωνίας τῆς Σεούλ. Εἰς τὰ έγκαίνια ὀδικήσαν δό τότε 'Υπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων κ. Τσούγκ - Σοῦ - Χούκ έκφράσας τὸν θαυμασμόν του διά τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον καὶ εὐχαριστήσας τὸ 'Εκστρατευτικὸν Σῶμα 'Ελλάδος...

Αἱ ἀξιώσεις τῆς Κορεατικῆς Κυθερήσεως ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τῆς Ἐλληνορθοδόξου Ἑκκλησίας ω-σφαλῶς θὰ ἔχουν ἔρεισμα. Ποιούμεθα δύως θερμοτάπην ἑκκλησιν πρὸς αὐτήν, δύως μὴ σθήσῃ ἀπὸ τὴν Κορεατικὴν γῆν τὸ ἔργον τοῦτο τῶν Ἐλλήνων πολεμιστῶν τῆς Κορέας. Καὶ παρακαλοῦμεν, δύως ἡ ή μετέρα Κυθέρην ησίς καταβάλῃ πᾶσαν σαν δυνατήν προσπάθειαν διὰ τὴν περαιτέρω παραμονὴν τῇ ζῶντερω περιοχῆς ὑπὸ τὴν κυριότητα τῆς Ὀρθοδόξου Ἑκκλησίας τικηκούσας Κοινότητος Σεούλ. Εἰμεθα βέβαιοι δὲ ὅτι ή ἐν λόγῳ Κοινότης ως Ιθαγενής Ἐκκλησία, μάλιστα δὲ μετά τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Κορεατῶν φοιτητῶν, οἱ ὄποιοι σπουδάζουν εἰς Ἀθήνας, θὰ εἰναι εἰς θέσιν νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πνευματικὴν πρόοδον τοῦ εὐγενῶν Κορεατικοῦ λαοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῷ Μαΐῳ 1962

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΛΕΜΑΤΑΙ ΕΙΣ ΚΟΡΕΑΝ
Παρομοίαν ἔκκλησιν ἀπέστειλαν εἰς τὴν Κορεα-
τικὴν Κυθέρνησιν καὶ οἱ «Ἀνάπτηροι τοῦ πολέμου Κο-
ρέας»

Σημειώτεον ότι 1000 "Ελληνες ἀξιωματικοί καὶ δόπλιται ἑτραυματίσθησαν — πολλοί τῶν δόποίων κατέστησαν διά θεου ἀνάπτηροι — καὶ 120 ἔπεσαν ἡρωικῶς εἰς τὸν ἄγνωνα πῦρ Ἐλευθερίας τῆς Ν. Κορέας.

ποίησις τοῦ δικαίου αἰτήματος

(«'Ακρόπολις» 13.5.62)

...Τὸ θέμα εἶγαι σοφαρόν, ἀπασχολεῖται ἐντόρως Ἱεραποστολικάς Ὁρθοδόξους Ὁργανώσεις καὶ ἔξαιρέτους κληροκούς καὶ παρακολούθεται ἀγρύπνως. Μία πνευματική δασις δὲν ἔξαφανίζεται ἀδιαμαρτυρήτως καὶ χωρὶς ἀντιδράσεις πνευματικάς. Καὶ ἔχουσεν τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ κορεατικὴ κυβέρνησις, πληροφοριούμενή τὸ θέμα καὶ ἐνημερουμένη ἀρμοδιώσις, θὰ πράξῃ τὸ καλύτερον ὥστε τὰ μὴ καταρρεύση μία ἐπαλξις πνευματικῆ.

(*K. Μπαστιᾶς*, «Βραδυνὴ» 30.5.62)

Μακρὰς οεποιαὶ καὶ φωτογραφίες δημοσίευσαν ἐπίσης οἱ ἐφημερίδες «Νέα», «Ἀπογευματινή», «Ἀθηναϊκή», «Μεσημβρινή». «Μακεδονία», «Ἐθνικὸς Κήρυξ», «Πελοπόννησος», (Παταών), «Ἀραγένησις», «Ἐλευθέριο Γρύψιον» (Τοιχάλων), «Ἐλληνικὸς Βορρᾶς», «Ἐστία», «Στρατιωτικὰ νέα», «Ταγνδόβους κ.ἄ.

Εδώ καὶ ἑκατὸν εἰκοσι δύο χρόνια χειροτονήθηκε ὁ πρινος Ἐπίσκοπος Ἀμερικῆς. Πρὶν ἀπ' αὐτὸν εἶχε χειροτονηθῆ ὡς Ἐπίσκοπος ὁ Iosaph, ὁ ὄποιος, ὅμως, πιγήγηκε σὲ γανάγιο πρὶν ἀκόμα προφθάσῃ νὰ ἐγκατασταθῇ.

"Ετσι, στις 15 Δεκεμβρίου 1840, ὁ Ἰωάννης Βενιαμίνωφ*, ὁ πρωτοπόρος ἵερεὺς τῆς Ἀλάσκας, σὲ τελετὴ που ἔλαβε χώρα στὸν Καθεδρικὸν ναὸν Καζάν τῆς Μόσχας, ἀνήλθε στὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπίσκοπου Ἀμερικῆς, μὲ τὸ ὄνομα Ἰννοκέντιος. Ή ἔδρα του ἦταν στὴν Σίτκα. Ἀπὸ τὸν Νέο Κόσμον ἐπρόκειτο γὰρ διευθύνγι τὰ πεπρωμένα τῆς Ὀρθοδοξίας, τόσο σ' αὐτὴν τὴν Νέαν Ἡπειρον, δσο καὶ σὲ Ἑκκλησίες τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου, στις περιοχές τῆς Καμτσάτκα καὶ τοῦ Ἰρκούτσκ στὴν μακρινὴ Σιβηρία.

Αἱ ἑντυπώσεις μερικῶν συγχρόγων αὐτοῦ τοῦ Ἀποστόλου τῆς Ἀλάσκας, σχηματισμένες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δράσεως τοῦ Ἰννοκέντιου ὡς Ἐπίσκοπου τῆς Ἀλάσκας, μποροῦν, νομίζω, ν' ἀποτελέσουν τὶς καλύτερες βάσεις γιὰ μιὰ σημερινὴ ἐκτίμησι.

Καὶ ἂς πάρομε τὶς γνῶμες τριῶν ἀνθρώπων ποὺ τὸν ἐγγύωτσαν: Ἐνὸς Ἀμερικανοῦ Καπετάνιου, ὁ ὄποιος ἐπισκέψθηκε τὸν πατέρα Βενιαμίνωφ στὴν Σίτκα, μόλις λίγα χρόνια πρὶν ἀπ' τὴν χειροτονία του· τὴν μαρτυρίαν ἔνδει μὴ Χριστιανοῦ, ἔνδει Ἰουδαίου, ποὺ εἶχε μεγάλη κλίση στὶς ξένες γλώσσες καὶ ποὺ συνάντησε τὸν Ἐπίσκοπο Ἰννοκέντιο στὸ εἰκοστὸ ἔτος τῆς δράσεως του καὶ τὸν χαρακτηρίζει σὰν τὸν μοναδικὸν Ὀρθόδοξον ἱεράρχη μᾶς ἀπέραντης Ἐπίσκοπης· καὶ τὴν γνώμην ἔνδει περιφήμου Ρώσου συγγραφέως, ὁ ὄποιος κάνει μιὰ μελέτη τῶν ἀξιολόγων συγγραφικάτων τοῦ πρώτου ὀρθοδόξου Ἐπίσκοπου Ἀμερικῆς.

I

Ο Καπετάνιος Belcher, κυβερνήτης τοῦ ιστιοφόρου «Sulphur», ἤλθε στὸ λιμάνι τῆς Σίτκα τὸ 1837. Μερικὰ ἀπὸ τὰ ναυτικά του ὅργανα εἶχαν καταστραφῆ στὸ μακρινὸν θαλάσσιο ταξίδι του ἀπὸ τὴν Νέα Ἀγγλία καὶ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ κάποιον, ποὺ νὰ μποροῦσε νὰ τοῦ τὰ ἐπισκευάσῃ. "Ἐγαν τέτοιο πεπειραμένον δρῆγκε στὸ πρόσωπο τοῦ ἐκεὶ ὀρθοδόξου Ρώσου ἵερέως, τοῦ πατρὸς Ἰωάννου Βενιαμίνωφ." Ας δοῦμε δρμις τὴν ἴδια τὴν διήγησί του: «Ἐπισκέψθηκα τὴν τοπικὴν Ἑκκλησία τῆς Σίτκα καὶ ἔφθασα ἐκεὶ ἀκριδῶς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας. Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑκκλησίας ἦταν μεγαλοπρεπέστατο, πρᾶγμα ἀπροσδόκητο γιὰ ἔνα μέρος σὰν κι' αὐτό. Οἱ ἵερεὺς ἦταν ἔνας ἀρρενωπός, ἀθλητικὸς ἄνδρας, ἥλικιας περίπου σαράγτα πέντε ἔτῶν, ἔξη πόδια καὶ τρεῖς ἵντσες φηλόδες καὶ διπερβολικὰ ἔξυπνος. Μου ἔκανε ἀρίστην ἐντύπωσι. Μὲ τὴν ἀδειά του πῆγα νὰ ρίξω μιὰ ματιὰ στὸ ἐργαστήριό του, κι' εἶδα ἐκεὶ ἔνα σωρὸ θαυμάσια πράγματα

δικῆς του κατασκευῆς. Ἡταν πολὺ εὐγενῆς καὶ πρόθυμη δέχθηκε γὰρ μᾶς προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες του γιὰ γὰρ ἐπισκευάσωμε τὰ δυό μας βαρόμετρα. Καὶ τὰ ἐπεσκεύασε πράγματα πολὺ ίκανοποιητικά. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι μιλοῦσε μαζῆ μου μόνο Ρωσικά, ἐν τούτοις γίναμε πολὺ καλοὶ φίλοι.

II

Ο Moishe Zilberberg ἦταν ἔνας Ἐβραῖος μὲ ζωηρὸ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς ξένες γλώσσες. Ταξίδεψε ἀπὸ τὴν Καλιφόρνια στὴν Σίτκα τὸ 1859 μὲ τὸ πλοῖο «AURORA» καὶ ταξίδευοντας ἀκουσε πολλές καλές ιστορίες γιὰ τὸν μεγάλο Ἐπίσκοπο Ἰννοκέντιο, ὁ ὄποιος διηγύθυνε τότε ὅλες τὶς ὀρθοδόξες Ἑκκλησίες τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

ΑΠΩΤΗΡΙΑ ΖΩΗΡΟ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

"Οταν ὁ Zilberberg τὸν συνάντησε στὴ Σίτκα, δέχθηκε μετὰ ἀπὸ συζήτησι γὰρ συντροφεύσῃ τὸν Ἐπίσκοπο σ' ἔνα μεγάλο ταξίδι, γιὰ τὸ ὄποιο ξεκινοῦσε σὲ λίγο διεράχγης, στὰ νησιά τῶν Ἀλεούτων. "Ἐτσι γιὰ ἔννεα μῆνες πῆγε σ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς Ἀλάσκας ποὺ ἐπισκεπτόταν ὁ Ἐπίσκοπος Ἰννοκέντιος. Κάπως ἔτσι μᾶς γράφει τὴν πεῖρα του. (ἡ μετάφρασις ἀπὸ τὰ Ρωσικά είναι τοῦ συγγραφέως):

«Εἶγαι ἀδύνατον γὰρ περιγράψω πλήρως τὰ κατορθώματα αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἀσκητοῦ. Τὰ ταξίδια του μὲ τοὺς ταράνδους, τὴν συχνὴν ἔλλειψι τροφίμων, τὴν δριμύτητα τοῦ κλίματος, τὴν ἐχθρότητα τῶν ἀγρίων καὶ τὴν κακομεταχείρισι τους ἀκόμα, σὲ μερικὲς περιπτώσεις. "Ολ' αὐτὰ ὁ «πάτερ» τὰ ξεπεργοῦσε ὑπομονετικὰ καὶ καλοκάγαθα. Συχγὰ στὶς παρατηρήσεις μου γιὰ δλ' αὐτὰ τὰ ἀπιστεύτως δύσκολα ἐγχειρήματα, μου μιλοῦσε γιὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἀνταμοιβὴ τοῦ Οὐ-

(*) Διάγραμμα τῆς ζωῆς του ἵδε ἐν «Πορευθέντες» ἀρ. 10, 1961, σελ. 22.

ρανοῦ, ἡ ὅποια περιμένει δλους ἐκείνους ποὺ κάγουν τὸ καλὸ στὸν πλησίον τους ἐν δυόμισι τοῦ Θεοῦ.

Ἄκούραστα, στὸ πέρασμα τῶν ἐννέα μηνῶν, αὐτὸς ὁ μεγάλος Πατὴρ ἔδιδαξε τὸν Ἀληθινὸν Θεὸν σὲ ἑκατοντάδες ἀγρίων, μιλώντας ἐμπνευσμένα καὶ μὲ θέρμη, καὶ συχνὰ μὲ ἀληθινὰ δάκρυα στὰ μάτια του. Ἔμαθε στοὺς θιαγενεῖς τις μεγάλες ἀλήθειεις τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ οἱ κόποι του αὐτοὶ δὲν ἔμειναν ἀκαρποί. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴν ἔβαπτίστηκαν 1.800 ψυχὲς ἀπ' ὅλους τοὺς ἀγρίους, ἀνδρες καὶ γυναικες.

Ἄλλα γιὰ μένα, μιὰ τέτοια ζωὴ στερήσεων ἦταν περισσότερο ἀπ' ὅ,τι μποροῦσα νὰ ἀνθέξω. Ἐξαντλημένος καὶ ἔξασθενημένος, τόσο ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴ πορεία ὃσο καὶ ἀπὸ τὴν λιγοστὴν τροφή, καὶ γεμάτος νοσταλγία γιὰ τὴν πατρίδα μου, ζήτησα τελικὰ ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἰγγοκέντιο νὰ μὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ κα-

III

Τέλος, ἀς δοῦμε τις παρατηρήσεις τοῦ διακεκριμένου Ρώσου συγγραφέως J. A. Goncharoff. Στὰ 1879 ἔγραψε τὸ ἀκόλουθο ἐγχώμιο γιὰ τὰ δημοσιεύθεντα ἔργα τοῦ Ἰγγοκέντιου (ἐκείνη τὴν ἐποχὴν Μητροπολίτου Μόσχας):

«Δὲν εἶναι ἀνάγκη γὰρ ὑπενθυμίσωμε σὲ κανένα τὸ δημοτικὸν ἔργον, ὃ οποῖος ἔκανε τόσα πολλὰ γιὰ τοὺς ὑπηκόους δλων τῶν φύλων καὶ λαῶν τῆς B. Αμερικῆς, φέροντάς τους τὴν Χριστιανικὴν πίστην. Εἶναι πασίγνωστος σὲ δλους.

Εἶναι ἰδιαίτερως γνωστὸς ὡς συγγραφέως τοῦ τριτού τοῦ ἔργου «Σ η με ει ω σε εις για την περιοχή της Αλάσκας και την Αλεξανδρία την Νήσων». Ο Συγγρεφέως, στὸν πρόλογό του, ταπεινόφρονα χαρακτηρίζει τις παρατηρήσεις του σὰν «ὑλικὸν» γιὰ μιὰ μελλοντικὴ ιστορία τῶν Αμερικανῶν Αποικιῶν μας. Διαβάζοντας δημιουργίαν τὰς ἔργα του κανεὶς δὲν ἔχει ἀνάγκη καμμιᾶς περαιτέρω ιστορίας γι' αὐτὴν τὴν νεαρὰ καὶ σχεδὸν ἀγνωστὴν χώραν.

Δὲν ὑπάρχει ἡ παραμικρὴ ἔλλειψις οὔτε στὸ σκοπὸ οὔτε στὴν ἀκρίβεια τῶν μελετῶν του, σ' ὅλα τὰ πεδία τῆς μαθήσεως ποὺ τὸν ἀπασχολοῦν: Ἐθνογραφία, Γεωγραφία, Τοπογραφία καὶ Φυσικὴ Ιστορία. Ἄλλα πάνω ἀπ' ὅλα γιὰ προσοχὴ τοῦ καθενὸς συγκεντρώνεται στὶς συγθήκες ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὴν Ἐκκλησία μεταξὺ τῶν νεοφωτίστων, γιὰ τὴν ἐπιτυχὴν πρόσοδο τῆς δημοτικῆς συγέναλε τόσο πολὺ καὶ γιὰ τὴν δημοτικὴν γένεσιν μὲν τοὺς πολλὰ χρόνια.

Τὰ διδύλια του εἶναι ἀξιόλογα ἐπίσης καὶ γιὰ τὸ διτὶ εἶναι ὥραιότατα γραμμένα σ' ἓνα στὺλο εὐχάριστο καὶ ζωηταγό. Ἐκτὸς αὐτῶν τῶν ἐργασιῶν ὁ πατὴρ Βενιαμίνωφ μετέφρασε τὰ Εὐαγγέλια στὴν Ἀλεουτικὴ γλῶσσα καὶ ἔθγαλε γραμματικές καὶ λεξικὰ στὴν Ἀλεουτικὴ καὶ Κοδιακὴ διάλεκτο. Αὐτὰ ἐκυκλοφόρησαν ἐπίσης μὲ παραπτύματα, σὲ διάφορες γλῶσσες, μὲ τὶς Δέκα Ἐντολές, τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως, τὴν Κυριακὴν Προσευχήν, μὰ διμάδα ήμερησίων προσευχῶν καὶ τέλος μὲ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ πίνακες πολλαπλασιασμοῦ. Παρόμοια ἔργα μεταφράσθηκαν καὶ δημοσιεύθηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιο γιὰ τὶς φυλές του Kolosh στὴν γλῶσσα τους. «Ολ' αὐτὰ ἐτυπώθηκαν ἀπὸ τὴν Αὐτοκρατορικὴν Ακαδημίαν».

IV

«Ἐτσι ἔχουμε τρεῖς ἐντυπώσεις συγχρόνων του: Ἐντυπώσεις ἀπὸ ἔνα Ὁρθόδοξο, ἔνα Προτεστάντη, κι ἀπὸ ἔνα Ιουδαϊο — δ τελευταῖος πιθανότητα μετεστράφη στὴν Ὁρθοδοξία ἀπὸ τὸ φωτεινὸν παράδειγμα αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Ἐπισκόπου. Τὰ συμπεράσματά μας, λοιπόν, σχετικὰ μὲ τὴν μεγαλοφυΐα τοῦ μεγάλου Ιεραποστόλου φαίνεται γὰρ εἶναι καλὰ ἐδραιωμένα.

IVAN MICHAELSON CZAP
Philadelphia Pa (U.S.A)

ΩΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

θήκοντά μου, ὡς διεριμηγέως, γιὰ γαρίσω στὴν γερόντισσα μητέρα μου.

«Πήγαινε, εἶπε, παρηγόρησε τὴν μητέρα σου. Σου εὔχομαι καλὸ ταξίδι, παιδί μου, καὶ πίστευε διτὶ γιὰ τὶς προσπάθειές σου ὁ Θεὸς θὰ σὲ ἀνταμείψῃ. Εἰμαι δέδαιος διτὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς θὰ σὲ καλέσῃ στὶς τάξεις τῶν ὀπαδῶν Του καὶ θὰ γίνης καὶ σὺ ἔνας γνήσιος Χριστιανός». Μὲ δάκρυα στὰ μάτια φίλησα τὰ χέρια αὐτοῦ τοῦ ἀξιοσέβαστου Πατρὸς καὶ πῆρα τὸν δρόμο γιὰ τὸ Nikolayevsk.

«Ἐτσι ἀξιώθηκα γὰρ δρεθῶ κουτὰ σ' ἔναν ἀπὸ τοὺς ἀγράποους ἐκείνους ποὺ εἶναι σπάνιο στὸ ἀληθεῖα γὰρ τοὺς συγαγτήσης στὴν ζωὴν. Ἐκείνη ἡ περίοδος τῶν ἐννέα μηνῶν τῆς κοινῆς μας ζωῆς καὶ τοῦ κοινοῦ ταξιδίου μας μὲν ἔναν ἄγιο ἀγθρωπὸν εἶναι, ποὺ ἔρριξε μέσα μου τὶς πρῶτες ἀναλαμπὲς τῆς πίστεως στὸν Σωτῆρα Χριστό».

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ

ΚΑ I

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

«Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι...».

Ματθ. 24 (14)

Εις τὴν παροῦσαν σειρὰν αὐτῶν τῶν ἄρθρων θὰ γίνη προσπάθεια νὰ ἔξετασθῇ ἡ οἰκουμενικότης ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τῆς ἔξωτερικῆς ιεραποστολῆς τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Αἱ γραφμαὶ αὐταὶ λαμβάνουν ὅλως ιδιαιτέρων σημασίαν αὐτὴν τὴν στιγμήν, ὅπου καὶ μετά τὸν ἀνεμοντὸν τοῦ Ἀγ. Πνεύματος τῆς Ρόδου ἔξαικολουθεῖ νὰ διέλλεται πολλαπλῶς ἡ οἰκουμενικήτης καὶ δὲ ὑπερεθνικὸς χαρακτήρ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ὑποστηρίζεται περὶ τοῦ φυλετισμοῦ καὶ τοῦ ἔθνικισμοῦ, τάσεις αἵτινες ἔχουσι καταδικασθῆ (1) ὑπὸ τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας, ἡ περὶ τοῦ ψυχροῦ ἐμφυλίου πολέμου τῶν ὁρθοδόξων ἐκκλησιῶν.

Αἰκόνη αἱ οικέψεις αὐταὶ θὰ είναι χρήσιμοι καὶ εἰς ἑκείνους, οἱ δοποῖοι διντιδροῦντις εἰς τὴν δημιουργίαν μᾶς Πανορθοδόξου ἔξωτερικῆς ιεραποστολῆς ἡ διμιλοῦν περὶ Ἐλληνικῆς ἢ Ρωσικῆς Ὁρθοδοξίας... ἡ μερίζουν τὸν ὄρραφον χιτῶνα τῆς Ὁρθοδόξου διατοπορᾶς μὲ διποτέλεσμα τὴν ματαίωσιν τῆς ιεραποστολικῆς μαρτυρίας τῆς Ὁρθοδοξίας. (2)

Ομως ἔνα τέτοιο θέμα θὰ ἔπειρε νὰ ἔχῃ ὡς βάσιν τὴν Ἀγίαν Γραφὴν καὶ τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ ἡ Ὁρθοδοξία ἵερος λὴ δὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ τὴν Θεολογίαν τῆς παρὰ εἰς τὴν θείαν θελησιν, ἥτις διεπιπλάθη εἰς τὸν Βιθλικὸν Ἀποκιόλυψιν, ἀνεπτύχθη εἰς τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων καὶ ἀπεκρυσταλλώθη εἰς τὰς ἀποφέσεις τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων. Κι Θεολόγοι συνήθως ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συμβουλεύονται τὴν Καινὴν Διαθήκην καὶ ἄλλοι μὲν ὅπως δὲ πολὺς Harnack ὑποστηρίζουν τὴν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἀποκλειστικότητα τοῦ σωτηριώδους ἔργου τοῦ Ἰησοῦ, ἄλλοι δὲ ὅπως οἱ M. Kähler καὶ G. Warneck, τὴν οἰκουμενικότητά του. Ο B. Sundkler ὑποστηρίζει, δὲν δέν νόμισταται σχετικῶν πρόσθλημα διότι ὅπως λέγει «δὲ οὐδέ τοῦ ἀνθρώπου ἐργαζόμενος διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ λαοῦ Του, ἐργάζεται συγχρόνως καὶ διὰ τὸ σύνολον τῶν ἔθνων». (3)

(1) Ὅποιος Συνόδος Κων/πόλεως τοῦ 1872.

(2) Βλέπε ἄρθρο. π. Μάγεντος, «Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας...», ἐν Θεολογίᾳ, ἀλήθεια καὶ ζωή, σελ. 151, ἔκδ. «Ζωῆς», Ἀθῆναι 1962.

(3) B. Sundkler, «Jésus et les païens», Revue

Ἐμεῖς θὰ ἀρχίσωμε τὴν ἔρευνά μας ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκην, παρὰ τὸ δὲ τι εἶναι προφανές διὰ τὴν ἔξωτερική ιεραποστολὴν εἰς τὸ Ἰσραὴλ δὲν εἶχε οὔτε τὴν ἔκτασιν οὔτε τὴν ἔννοιαν τὴν διόπιαν θὰ λάβῃ ἀργότερα εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην καὶ εἰς τὴν πρώτην χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, (4) διότι αὕτη «προϊδούσα» καπά τὸν Παῦλον «ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοι τὰ ἔθνη ὁ Θεός» προευηγγελίσατο τὸν Ἀθραάμ διότι ἔνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ «πάντα τὰ ἔθνη». (5) «Ολόκληρος δὲ ἡ πρώτη ἐκκλησία ἐπίστευσε, διότι ἡ μεταστροφὴ τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ τὸ εἰς αὐτούς κήρυγμα, ἥσαν σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσιν τῆς Π. Διαθήκης. Τοῦτο σαφέστατα ἐμφανεῖται εἰς τὸ χωρίον τοῦ Ἀμώρας (6) τὸ διόπιον ἐπικαλεῖται υπὲρ τῶν ἔθνων χριστιανῶν διάτολος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος. (7)

Θὰ προσπαθήσωμεν λοιπὸν νὰ παρουσιάσωμεν τὰ σχετικά κείμενα καὶ νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς αὐτὰ δόσον μᾶς ἐπιτρέπουν τὰ ὄρθρογραφικά δριτα διὰ νὰ δυνηθῶμεν εἰς τὸ τέλος νὰ ἐξαγάγωμεν τὰ ἀπαραίτητα συμπεριφύσματα μᾶς δρῆς διότις ιεραποστολικῆς τακτικῆς διὰ πρὸς τὸ ἔξεταζόμενον θέμα.

Θὰ ἐπιμείνωμεν δὲ πολὺ εἰς τὴν Π. Διαθήκην, διότι πολλάκις ὑπεστηρίχθη ὁ φυλετισμὸς τοῦ Ἰσραὴλιτικοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἀρνητική κάθε ὄρθρης οἰκουμενικότητος εἰς τὰ Παλαιοιδιαθηκικά κείμενα.

A'

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΤΗΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑΝ ΔΙΑΘΗΚΗΝ

Εἶναι γνωστόν, διότι πολλοὶ νομίζουν διότι ἡ διδασκαλία τῆς Π. Διαθήκης ἐξυπηρετεῖ τὰ σχέδια τοῦ Ισραηλιτικοῦ σιωνισμοῦ, καὶ διότι λείπει ἀπὸ τὴν σωτηριώδη διδασκαλίαν τῆς διοίκησης τῆς χαρακτήρα καὶ ἡ παγκοσμιότης τῆς ἀποστολῆς τῆς.

Καὶ εἴναι μὲν ἀληθές διότι ὁ Ἰσραὴλ ὑπῆρξεν διπειρούσιος λαός καὶ διαδασκαλία τῆς διοίκησης τῆς χαρακτήρα τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἀποστολὴ

d' histoire et de philosophie religieuses, 16, Strasbourg 1936, σ. 462 καὶ ἐξ. Προβλ. ἀκόμη J. Jeremias, Jésus et les païens, Cahier théologique, 39, Neuchâtel—Paris, 1956.

(4) J. Jeremias, μν. ἐργ. σ. 12.

(5) Γαλ. 38.

(6) Ἀμ. 9, 11.

(7) Προξ. 15¹⁶. Πρβλ καὶ τὰ σχετικὰ χωρία, Ησ. 49⁶, 57¹⁹, Προξ. 26²³, 2³⁹, 22²¹, Εφεσ. 2¹³.

του δὲν ήτο γεωγραφικής ή πολιτικής φύσεως, όπως πολλάκις έπίστευσεν, όλλα κατ' έξοχήν πνευματικής. «Όταν π.χ. εύλογει διαθήτης τὸν Ἰούδα καὶ τοῦ λέγει ὅτι «Ἐκεῖ τῶν μηρῶν» του θὰ προέλθῃ ἡγούμενος», διστις θὰ εἰναι προσδοκίας ἔθνων⁽⁸⁾, δὲν ἐννοεῖ μίαν παγκόσμιον Μίκην τοῦ Ἐθνοῦσαν ἀκολουθεῖ εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ πύργου τῆς διχοστασίας καὶ τῆς ἑγωστικῆς διαιρέσεως. Τὸ περιεχόμενον δημώς αὐτῆς τῆς πνευματικῆς ἐκλογῆς πολλάκις λησμονεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὴν ἀναιμονὴν ἐνὸς ἐπιγείου Μεσσίου διὰ τὴν λύτρωσιν τοῦ Ἐθνοῦσαν λαοῦ ἀπὸ τὰ δεινὰ τοῦ κατακτητοῦ καὶ τὴν ἑγκαθίδρυσιν μιᾶς ἐπιγείου βασιλείας⁽¹⁶⁾. Πολλάκις λησμονεῖται, διτις κυριαρχοῦν τῶν Ἐθνῶν οἱ Ἰσραηλῖται ὡς «λειτουργοὶ Θεοῦ» καὶ «ἱερεῖς Κυρίου»⁽¹⁷⁾ ὡς «ἔθνος ἄγιον» καὶ ὡς «βασιλείου ἱεράτευμα»⁽¹⁸⁾, λησμονεῖται δηλαδὴ διτις ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ἰσραηλῖτοῦ λαοῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Θεοῦ Του, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸν «ἔθνη ἐλπιοῦσι»⁽¹⁹⁾ καὶ ἡ κυριαρχία του εἰς τὴν παγκόσμιον ἐπικράτησιν τοῦ Ιδίου Θεοῦ διότι «πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ».

Βεβαίως ὑπέρχουν καὶ τὰ χωρία⁽¹⁰⁾ ποὺ δεικνύουν τὴν προνομιακήν θέσιν τοῦ Ἰσραηλῖτοῦ λαοῦ μέσα εἰς τὴν ιστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, όλλα αὐτὰ αἱ μαρτυρίαι δὲν ἀποκλείουν καὶ δὲν ἀντιθαίνουν πρὸς τὴν οἰκουμενικότητα τοῦ κηρύγματος τῆς μινονθείας⁽¹¹⁾, τῆς δοπίας ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ βάσις εὐρίσκεται εἰς τὰ πρῶτα κεφάλαια αὐτῆς τῆς Γενέσεως, ὅπου διθέος εύλογει τὸν Πατέραν Γενόρχην λέγων εἰς αὐτόν: «καὶ εύλογηθήσοιται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς»⁽¹²⁾.

Ἡ ἐκλογὴ αὐτὴ τοῦ περιουσίου λαοῦ, ἡτις εἰναι ἀποτέλεσμα τῆς πατριαρχικῆς εὐλογίας, δὲν σημαίνει περιφρόνησιν καὶ ἀποκλεισμὸν τῆς εὐλογίας ἀπὸ τοὺς ὄλλους λαούς, όλλα διτις θὰ εἰναι «ἐν τοῖς ἔθνεσιν» «ῶς δρέσσος παρὰ Κυρίου πίπουσα» καὶ «ῶς σκύμνος ἐν ποιμάνοις προθάτων»⁽¹³⁾. Τοιουτοτρόπως θὰ χαρίζῃ διλαός αὐτὸς τὴν δροσερότητα καὶ τὴν δασιν «ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν» καὶ ὅχι τὴν πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν κυριαρχίαν. «Ο Ἰσραὴλ θὰ εἰναι τὸ «φῶς ἔθνων» «εἰς σωτηρίαν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς»⁽¹⁴⁾. Αὐτὸς εἰναι διθαυμάσιος προσδιορισμὸς τῆς οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἰσραηλῖτοῦ λαοῦ.

Παρατηροῦμεν λοιπὸν διτις δὲν λησμονοῦνται τὰ λοιπὰ ἔθνη, όλλα ἐνώνονται διὰ τῆς εἰς τοὺς Πατριάρχας δοθείσης εὐλογίας μὲν τὸν ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας ἐκλεγέντα περιουσίου λαούν⁽¹⁵⁾. Αὐτὴ δὲ ἡ εὐλογία, ἡτις θὰ ἀνανεωθῇ ἀργότερον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ηῶε, δὲν ἀναφέρεται εἰς τὴν προσωπικὴν δόξαν τοῦ Ἀθραάμ, οὕτε ἐγένετο διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀπογόνων του καὶ τὴν δυστυχίαν τῶν ἔχθρῶν του. Ἀντιθέτως ἔλασθε χώραν, διὰ νὰ ἀνοιγῇ εἰς τὴν ιστορίαν τῆς

πεπτωκύιας ἀνθρωπότητος ἔνα νέον κεφάλαιον, εἰς τὸ διποῖον διαθήματος θὰ ἀποθῇ τὸ ὅργανον τῆς ἀπολυτρώσεως, καὶ οὕτω θὰ σωθῇ ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ τὴν «σύγχυσιν» καὶ τὴν διάσπασιν, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν διπύργος τῆς Βαθέλ. Δὲν εἰναι μικρᾶς σημασίας, διτις πρὸς τὸν Γενόρχην εὐλογίας ἀκολουθεῖ εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ πύργου τῆς διχοστασίας καὶ τῆς ἑγωστικῆς διαιρέσεως. Τὸ περιεχόμενον δημώς αὐτῆς τῆς πνευματικῆς ἐκλογῆς πολλάκις λησμονεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὴν ἀναιμονὴν ἐνὸς ἐπιγείου Μεσσίου διὰ τὴν λύτρωσιν τοῦ Ἐθνοῦσαν λαοῦ ἀπὸ τὰ δεινὰ τοῦ κατακτητοῦ καὶ τὴν ἑγκαθίδρυσιν μιᾶς ἐπιγείου βασιλείας⁽¹⁶⁾. Πολλάκις λησμονεῖται, διτις κυριαρχοῦν τῶν Ἐθνῶν οἱ Ἰσραηλῖται ὡς «λειτουργοὶ Θεοῦ» καὶ «ἱερεῖς Κυρίου»⁽¹⁷⁾ ὡς «ἔθνος ἄγιον» καὶ ὡς «βασιλείου ἱεράτευμα»⁽¹⁸⁾, λησμονεῖται δηλαδὴ διτις ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ἰσραηλῖτοῦ λαοῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Θεοῦ Του, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸν «ἔθνη ἐλπιοῦσι»⁽¹⁹⁾ καὶ ἡ κυριαρχία του εἰς τὴν παγκόσμιον ἐπικράτησιν τοῦ Ιδίου Θεοῦ διότι «πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ».

Εἰναι λοιπὸν πνευματικὴ ἡ «κληρονομία εἰς τὰ ἔθνη» καὶ ἡ «κατόσχεσις εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς». Αὐτὸς εἰναι τὸ νόημα τῆς οἰκουμενικῆς εὐλογίας, διτις ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τοὺς λουπιούς Πατριάρχας καὶ κηρύσσεται δλως ιδιαιτέρως ὑπὸ τῶν Προφήτων⁽²⁰⁾.

«Ο Ἱερεμίας π.χ. καλεῖται διὰ νὰ καταστῇ προφήτης «ἐπὶ ἔθνη καὶ ἐπὶ βασιλείας», ἀναγγέλλει δὲ τὴν τελικὴν μεταστροφὴν τῶν ἔθνων καὶ τὴν συνοίκησίν των «ἐν μέσῳ» τοῦ λαοῦ τοῦ Γιαχβέ. «Ομως δικαστής οἰκουμενιστὴς προφήτης εἰναι διηγαλοφωνόταος Ἡσαΐας. Ο Ἡσαΐας εἰναι ἐκεῖνος, διστις ἀκούει εἰς τὸν ἐπινίκιον ὕμινον δλην τὴν γῆν νὰ προσφέρῃ δόξαν εἰς τὸν Τρισάγιον Σαβαάθ. Ο Ἡσαΐας εἰναι ἐκεῖνος διόποιος διακηρύσσει διτις «γνωστὸς ἔσται Κύριος τοῖς Αἴγυπτίοις»⁽²¹⁾. Ο Ἡσαΐας εἰναι ἐκεῖνος, διστις προσκαλεῖ τοὺς σωζομένους ἀπὸ τῶν ἔθνων νὰ συναχθοῦν καὶ νὰ μεταστραφοῦν εἰς τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν⁽²²⁾. Εἰς ἄλλο δὲ σημεῖον διτις προφήτης θέτει εἰς τὸ στόμα τοῦ Κυρίου τοὺς περιφήμους λόγους, οἵτινες χαρακτηρίζουν τὸν οἰκουμενικὸν χαρακτῆρα τῆς ιεραποστολῆς τῶν Ἰσραηλῖτῶν εἰς τὰ ἔ-

(8) Γεν. 49¹⁰. (9) Ἡσ. Ξ'³.

(10) Λευ. 26¹², Ψαλ. 2, 1—7—9, Ἡσ. Ξ'¹².

(11) Αὐτὸς τὸ κήρυγμα τῆς μονοθείας δημητρίει εἰς τὸν οἰκουμενισμόν, διότι, ἀφοῦ διατίθεται εἰναι διὸ μόνος Θεὸς τότε πρέπει νὰ εἰναι διὸ Κύριος ὅλων τῶν ἔθνων, ἀρα πάντες ὄφειλον νὰ τὸν γνωρίσουν. Διὰ νὰ τὸν γνωρίσουν δημώς τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη, πρέπει διὸ Μονοθεῖσμὸς καὶ διὸ οἰκουμενισμὸς νὰ καταλήγουν εἰς τὴν ιερ/κήν ὅδεολογίαν. Αὐτὸς φαίνεται καθαρότατα εἰς τὰ τελευταῖα κεφάλ. τοῦ Ἡσ. (40—55), δημητρίειται ζωηρότατα διὸ εὐθύννοντος διποτολῆ τοῦ περιουσίου λαοῦ, νὰ ἀποκαλύψῃ δηλαδὴ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ εἰς τὰ ἔθνη. (Πβλ. A. L o d s, «Les prophètes d' Israël et le début du Judaïsme», Paris 1935 σ. 274). Ο Wellhausen ἔξεφρασε διὰ μιᾶς ὑπερόχου φράσεως αὐτὸς τὸ ὑψηλὸν μήνυμα τοῦ Προφήτου: «Δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεὸς παρὰ διατίθεται εἰναι διὸ Ἰσραὴλ εἰναι διὸ προφήτης Του...» (Παρὰ A. Bertholet, Die Stellung, σ. 119).

(12) Γεν. 12^{1—2}. (13) Μιχ. 5^{6—7}.

(14) Ἡσ. 49⁶. (15) Γαλ. 3¹⁴.

(16) Κυρίως αὐτὴ διὸ ἐποχὴ εἰναι διὸ μετὰ τὴν ἑξοδίαν, δημητρίειται διὸ δοξασθῆ πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ἔθνων. Τὸ βιβλίον τῆς Ἐσθήθη εἰναι μία εὐγλωττος μαρτυρία τοῦ Ιουδαικοῦ φυλετισμοῦ καὶ ἑθνικισμοῦ.

(17) Ἡσ. ΞΑ'⁶. (18) Ἐξοδ. ΙΘ'⁶. (19) Ἡσ. 11¹⁰.

(20) Γράφομεν δλως ιδιαιτέρως ὑπὸ τῶν προφήτων διότι διοίκησης ητο τὸ χαρακτηριστικὸν δλης τῆς Παλ. Διαθήκης ἀπὸ αὐτῆς τῆς Πεντατεύχου ἔως τῆς μεστῆς οἰκουμενικῶν νοημάτων ἐβραϊκῆς Υμνολογίας. Κατὰ τὸν E. Sellin π. χ. διὸ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως δὲν εἰναι Θεὸς μιᾶς φυλῆς, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἔχει δλω τὰ χαρακτηριστικὰ ἑνὸς παγκοσμίου Θεοῦ. (E. Sellin in «Der Missionsgedanke im Alten Testamente», Neue Allgemeine Missions Zeitschrift, 1925, σ. 33—45 καὶ 66—72). Ο δὲ H. H. Rowley χαιρετίζει εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Μωϋσέως τὸν ποῶτον ιεραπόστολον τῆς ιστορίας. (H. H. Rowley, The Missionary Message of the old Testament, Londres 1945 παρὰ τῷ E. Zacob, Théologie de l' Ancien Testament, Neuchâtel—Paris 1955, σ. 177).

(21) Ἡσ. 19²¹. (22) Ἡσ. 45²⁰.

θνη: «Ἐρχομαι—λέγει δ Κύριος—συναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας καὶ ἡξουσι καὶ δύνανται τὴν δόξαν μου. Καὶ ικαταλείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖα καὶ ἔξαποστελῶ ἔξ αὐτῶν σεσωσιμένους εἰς τὰ ἔθνη, εἰς Θαρσεῖς καὶ Φούδ καὶ Λούδ καὶ Μοσδόχ καὶ Θοθέλ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς νήσους τὰς πόρρω, οὐδὲν ἀκηκόσι μου τὸ δύναμα οὐδὲν ἐωράκασι μου τὴν δόξαν, καὶ ὄντας γελοῦσι τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς ἔθνεσι»⁽²³⁾.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι δοικουμενισμὸς ἔξεφράσθη κατὰ τὸν ὀριστότατον τρόπον ἀπὸ τὸν Ἡσαΐαν, ἀποτελεῖ δὲ τὸ προσφιλές αὐτοῦ θέμα ίδιως εἰς τὰ τελευταῖα κεφάλαια αὐτοῦ. Αὐτὸς θεοφανεῖ δὲν σημαίνει ὅτι καὶ οἱ ὄλλοι προφῆται δὲν ἔσαν οἱ διαπρύσιοι τεκμηρικές τῆς οἰκουμενικότητος τοῦ μηνύματος τῆς σωτηρίας. Π. χ. δ Ἀιμώρ⁽²⁴⁾ δηλοῖ ὅτι δ Γιαχβέ ἐνδιαφέρεται δι' ὅτι συμβαίνει εἰς τὰ τεκάτη, Μωάθ, Ἐδώμ καὶ εἰς τοὺς Φιλισταίους⁽²⁵⁾ ή ἀκόμη ὅτι λαμβάνει τὴν αὐτὴν μέριμνα διὰ τοὺς Αιθίοπας⁽²⁶⁾ ή τοὺς Συρίους διὰ τοὺς Ισραὴλας⁽²⁷⁾.

Ο Σιοφονίας⁽²⁸⁾ λέγει ὅτι δ Γιαχβέ θὰ δώσῃ εἰς τὰ ἔθνη χείλη καθαρά, διὰ νὰ δύνανται νὰ ἐπικαλοῦνται τὸ «δύναμα Κυρίου» καὶ διὰ νὰ δύνανται νὰ δουλεύουν εἰς Αὐτὸν «ὑπὸ ζυγὸν ἔνα». Ο Μαλαχίας δημιεῖ περὶ τῆς παγκοσμιότητος τῆς λατρείας, διότι «ἀπὸ ἀνατολῶν ἥλιου ἔως δυσμῶν τὸ δύναμά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ δινόματί μου, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ»⁽²⁹⁾. Ο Ζαχαρίας πάλιν θλέπει δλα τὰ ἔθνη νὰ ἀναβαίνουν εἰς τὴν Ιερουσαλήμ διὰ νὰ συνεορτάσουν μὲ τὸν Ισραὴλ τὴν ἔορτὴν τῆς σκηνοπηγίας⁽³⁰⁾.

Αλλὰ ὑπάρχει καὶ δ προφήτης, τοῦ δόποιου τὰ θήματα κατευθύνονται «πρὸς τὴν πόλιν τὴν μεγάλην»⁽³¹⁾, τὰ εἰδωλολατρικά ἔθνη, καὶ αὐτὸς εἶναι δ Ἰωάννης. Ο Ιωάννης εἶναι δ πρῶτος ιεραπόστολος ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, δοτικοὶ συντρίβει τὰ γεωγραφικά δρισ τῆς θρησκείας, ἔξερχεται ἀπὸ τὸν λαόν του καὶ ἔρχεται νὰ κηρύξῃ τὴν πρὸς τὸν γένα Θεὸν ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας τῆς Νινεύη. Αναγνωρίζει δὲ ὅτι τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δὲν γνωρίζει σύνορα, διὰ δ Θεὸς εἶναι «οἰκτήριμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυύλεος»⁽³²⁾ διὰ τοῦτο συγχωρεῖ αὐτὰ τὰ πλήθη τῶν εἰδωλολατρῶν, τὰ δοποῖα δὲν δύνανται νὰ διακρίνουν «δεξιάν αὐτῶν ή ἀριστεράν αὐτῶν»⁽³³⁾. Ἀρα δ Θεὸς κατὰ τὸν Ιωάννην δὲν κόμινει διακρίσεις, οὕτε εἶναι προσωπολήπτης ἔναντι τῶν Ισραηλίτων, διὰ τοὺς οὓτοις τὸν ἔθεωρουν μετά τὴν αἰχμαλωσίαν, ἀλλὰ θεωρεῖ δλους τοὺς ἀνθρώπους ὡς

(23) Ἡσ. ΞΣΤ' 18—19.

(24) Ἰδε τὸ ἔργον τοῦ A. Feuillet «L'universalisme dans la religion d'Amos», Bible et vie chrétienne, 17, Paris, 1957.

(25) Ἐνθ' ἀν.

(26) Πβλ. καὶ Σοφον. 3^{το} ὅπου γίνεται λόγος περὶ μεταστροφῆς τῶν Αἰθιόπων.

(27) Ἀιμ. 9^τ. (28) Σοφον. 39 καὶ ἔξ.

(29) Μαλαχ. 1^{τη}. (30) Ζαχ. κεφ. 14ον.

(31) Ιωάν. 1^{τη}. (32) Ιωάν. 4^{τη}. (33) Ιωάν. 4^{τη}.

παιδίας ἐνώπιόν Του, τῶν δόποιων κύριον χαρακτηριστικὸν εἶναι νὰ μὴ δύνανται νὰ διαγνωρίσουν τὴν δεξιάν ἀπὸ τὴν ἀριστεράν των, δηλαδὴ δὲν ἔχουν οὕτε καν τὴν στοιχειώδη κοινὴν λογικὴν καὶ συντήληψιν⁽³⁴⁾. Ο Chanoine P. Gelin εἰς ὕστερον του εἰς τὸ περιοδικὸν «Union Missionnaire du clergé de France»⁽³⁵⁾, δέχεται ὅτι τὸ θιβλίον τοῦ Ιωάννα εἶναι τὸ πρῶτον ιερό^{κόν} ἐγχειρίδιον. Κατὰ τὸν W. Bousset τὸ θιβλίον τοῦ Ιωάννα ὑπερασπίζεται τὴν νομιμότητα τῆς ιερῆς λῆσης παρὰ τοῖς έθνικοῖς⁽³⁶⁾.

Τέλος δ. A. Lods συμπεριαίνει τὰ ἔξῆς. «Ο Ιωάννας διατηρεῖσσει τὴν ισότητα τῶν ἔθνων ἐνώπιον τῆς θείας ἀγάπης. Δέχεται ὅτι οἱ μὴ ισραηλῖται δύνανται νὰ λατρεύσουν τὸν ἀληθινὸν Θεόν καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ἔνσωματώνονται μὲ τὴν Ιουδαικὴν κοινότητα. Διδάσκει ὅτι δ Ισραὴλίτες εἰς τινας περιπτώσεις ἔχει καθῆκον νὰ ικανη ιεραποστολήν. Ο Ισραὴλ δὲν πρέπει νὰ ἀναμένη μόνον νὰ ἔλθουν τὰ ἔθνη πρὸς αὐτὸν ἀλλὰ πρέπει νὰ πάγη καὶ αὐτὸς πρὸς αὐτά. Κηρύσσοντας λοιπὸν τὸ θιβλίον τοῦ Ιωάννα τὸ ιερό^{κόν} καὶ καθῆκον ἔναντι τῶν ἔθνων εἶναι ἐντὸς τῆς γραμμῆς τῆς Ιουδαικῆς παραδόσεως»⁽³⁷⁾.

Αὐτὴν δὲ τὴν οἰκουμενικότητα τῆς ιερῆς εὐθύνης τοῦ Ιουδαικοῦ λαοῦ τὴν εὑρίσικομεν καὶ εἰς τοὺς Ψαλμούς. Εἰς τὸν ψαλμὸν 66 θλέπομεν ὅτι ή ἀποστολὴ τοῦ Ισραὴλ συνίσταται «τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν δόδον σου καὶ ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ ιωτήριόν σου». Αφοῦ δὲ Τὸν γνωρίσουν νὰ ἔξιμολογηθοῦν εἰς Αὐτὸν «πάντες οἱ λαοὶ» καὶ νὰ Τὸν σεβασθοῦν «πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς». Εἰς ὄλλον δὲ ψαλμὸν⁽³¹⁾ δ ἐστεμμένος ποιητὴς καλεῖ «πάντα τὰ ἔθνη» νὰ χαροποιηθοῦν, νὰ κροτήσουν χεῖρας, διότι ή σωτηρία ἔχει οἰκουμενικὸν χαρακτῆρα ἀφοῦ δ «Κύριος ὑψιστος καὶ θασιλεὺς μέγας» θασιλεύει «ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ εἰς τὸν δόπον δινήκει «τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ή οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ»⁽³⁸⁾. Ο μεθεπόμενος δὲ ψαλμὸς ἀρχίζει μὲ αὐτὸν τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς οἰκουμενικότητος. Ἀπευθύνεται δ ψαλμωδὸς εἰς «πάντα τὰ ἔθνη», εἰς τοὺς κατοικούντας τὴν οἰκουμένην⁽³⁹⁾ καὶ τοὺς παρακαλεῖ νὰ ἀκούσουν καὶ νὰ προσέξουν αὐτὰ τὰ ὄλοια θέλει νὰ τοὺς ἀναγγείλῃ. Ωραιότατος εἶναι δ 116 «αἰνέτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί». Ενταῦθα θλέπομεν τὴν Ισραηλιτικὴν ὑμνολογίαν νὰ ἔνσωματώνη δλόκητρον τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τοὺς Αἴνους, καὶ τὴν δοξολογίαν τῆς πρὸς τὸν Γιαχβέ, τὸν Θεόν τοῦ Ισραὴλ. Ο A. Causse θλέπει εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκλησιν πρὸς τοὺς εἰδωλολάτρας, διὰ νὰ ἀποδώσουν δόξαν εἰς τὸν Θεόν τοῦ Ισραὴλ, ἔνα προπαγανδιστικὸν ἐνδιαφέρον τῶν Ισραηλίτων οἵτινες χρησιμοποιοῦν τοὺς ψαλμούς,

(34) Πβλ. A. Feuillet «Les sources du livre de Jonas», Revue biblique, 54, Paris, 1947, σ. 161—186 καὶ A. Feuillet, «Le sens du livre de Jonas», Revue Biblique, Rome, 54, 1957, σ. 340—361.

(35) Απριλ. 1956 σελ. 9.

(36) W. Bousset—H. Gressmann, Die Religion des Judentums, Tübingen 1926 σ. 82.

(37) A. Lods, Histoire de la Litterature... σ. 586.

(38) Ψαλμ. 46^{τη}.

(39) Ψαλ. 23^{τη}.

ώς «τὸ καλύτερον ἵεραποστολικὸν κήρυγμα»⁽⁴⁰⁾. Ὁ Απ. Παῦλος εἶδε εἰς αὐτὸ τὸ κείμενον τὴν προφητείαν τῆς συνενώσεως τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν Ἐθνικῶν μέσα εἰς μίαν κοινὴν πρός τὸν Θεόν λατρείαν⁽⁴¹⁾. Καὶ εἰς ἄλλους φαλιμοὺς συναντῶμεν παρομοίας ἐκφράσεις «ψάλατε τῷ Κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιών, ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἐπιτιθέματα αὐτοῦ»⁽⁴²⁾, «εὐλογεῖτε, ἔθνη, τὸν Θεόν ἡμῶν καὶ ἀκούτισατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ»⁽⁴³⁾, «ἔξαιμοι λογησάστωσαν σοι λαού, δὲ Θεός, ἔξαιμοι λογησάστωσαν σοι λαού πάντες»⁽⁴⁴⁾ κ.λ.π.

“Ολα αὐτά τὰ παρατεθέντα χωρία δεικνύουν σαφέστατα τὸν οἰκουμενικὸν χαρακτήρα τῆς Πατ. Διαθήκης. Θά δημποροῦσε κανεὶς νὰ προσθέσῃ διὰ οὕτε τὸ μαστηριῶδες πρόσωπον τοῦ Μελχισεδέκ ποὺ εὐλογεῖ τὸν Ἀβραάμ, οὕτε δὲ προφήτης Βαλαάμ, οὕτε ἡ θασιλισσα τοῦ Σαθᾶ ἀνήκουν εἰς τὴν Ἰσραηλιτικὴν φυλὴν. Καὶ δύμας δὲ Ἀβραάμ θεωρεῖ τὸν Μελχισεδέκ ἀνώτερόν που, δὲ Θεός δημιλεῖ καὶ διὰ τοῦ μὴ Ἰσραηλίτου προφήτου. Βλέπομεν λοιπὸν διὰ οἱ προφήται διὰ λόγων καὶ πολλάκις δι’ ἔργων, δπως δὲ προφήτης Ἐλισσαῖος, δοτις ἀνέστησε τὸν υἱὸν τῆς Σουλαμίτιδος

(40) "Idem A. Causse, Israël et la vision de l'humanité, Strasbourg—Paris 1924, σ. 75 καὶ ἔξ. Πβλ. ἀκόμη R. Kittel, Kommentar Zum A. T., Leipzig, 1929, H. Gunkel, Handkommentar Zum A. T., Göttingen, 1926, H. Schmidt, Handbuch zum A. T., Tübingen, 1934, A. Weiser, Dans Alte Testament Deutsch, Göttingen, 1950, S. Moinecke, Psalmcriticism between 1900 and 1935, Vetus Testamentum, 5, 1955, σ. 13—33. Abbé J. Schmid, L'idée missionnaire dans le psautier, évn Union missionnaire du clergé, Juillet 1954. A. Schobel, «La conversion des Gentiles dans les Psaumes, Paris 1950. Smal, Die Universalismus in die Psalms, 1956.

(41) Ρωμ. 15⁷ καὶ ἔξ. Πρβλ. καὶ R. Martin — A. Achard, Israël et les nations, 42 σ. 49. Neuchâtel — Paris, 1959.

(42) Ψαλμ. 9⁷. (43) Ψαλμ. 65⁸. (44) Ψαλμ. 66⁹.

(45) Ο καθ. B. Στεφανίδης ἀναφέρει διὰ τῆς

καὶ ἐθεράπευσε τὸν Νασιάν τὸν Σιρών, ἀντιδροῦν εἰς τὰς φυλετικὰς πεποιθήσεις τοῦ λαοῦ περὶ ἔθνικῆς θασιλείας καὶ διακήρυξσον τὴν οἰκουμενικότητα τοῦ μηνύματος τῆς σωτηρίας.

Θά ἡδυνάμεθα ἐπίσης νὰ εἴπωμεν διὰ τὸ φαινόμενον τῆς Ἐθραϊκῆς διασπορᾶς οὐδεμίαν ἄλλην ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας ακοπιμότητα εἰχει ἢ τὴν ἱεραποστολικὴν προσθολὴν τοῦ ἰδεώδους τῆς μονοθείας καὶ τῶν ὑψηλῶν ἀληθειῶν τῆς Π. Διαθήκης⁽⁴⁵⁾. Αὐτὴ δὲ ἡ ιερ. καὶ προσθολὴ ἥταν ἐκείνη ἡτις ἐδημιούργησε τὰς χιλιάδας τῶν «προστηλύτων»⁽⁴⁶⁾ τῆς Πεντηκοστῆς⁽⁴⁷⁾.

Καὶ εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν Π. Δ. εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸν σημεῖον ἡ οἰκουμενικότης⁽⁴⁸⁾, χωρὶς βέβαια νὰ φθάνῃ τὴν μεγάλην διακήρυξιν τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου⁽⁴⁹⁾, ἡτις θεμελιώνει τὸν λεγόμενον χριστιανικὸν οἰκουμενισμόν. Εἰς τὴν συνέχειαν θὰ ἔξετασσωμεν τὴν ἀρχὴν αὐτὴν εἰς τὴν Κ. Διαθήκην καὶ κατόπιν εἰς τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ συναγάγωμεν τὰ ἀναγκαῖα συμπεράσματα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου· καὶ νὰ θογηθῶμεν τοιουτοτρόπως εἰς τὸ δρθὸν ἐκείνημα μιᾶς Πλανορθοδόξου ἐξωτερικῆς ιεραποστολῆς.

ΑΡΧΙΜ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ

διασπορᾶς ἡ Ιουδαϊκὴ θρησκεία ἥρχισε νὰ διαδίδεται εἰς τοὺς ἔθνους ἐκείνους, οἱ δόποιοι σοβαρώτερον ἡσάνοντο τὴν ἀνάγκην τῆς μονοθείας. Ἐπ’ ἀρχετὸν χρονικὸν διάστημα παρὰ τοῖς Ιουδαίοις εἰχεν ἐπικρατήσει διεθνήσιμός, διτι, δηλαδή, ἡ Ιουδαϊκὴ Θρησκεία εἶναι προωρισμένη δι’ δλα τὰ ἔθνη. Ἐνεκα τούτου ἀνεπτύχθη μεγάλη προστηλυτικὴ δρᾶσις ἐκ μέρους τῶν Ιουδαίων». (Ἐκκλ. Ιστ. σελ. 23).

(46) Βεβαίως ἡ πλειονότης αὐτῶν προήργετο ἀπὸ τὴν Ιουδ. Ἐλληνίζουσαν διασπορὰν χωρὶς νὰ ἀποκλείσωμεν ὅμως τὴν ὑπαρξίαν ἀπλῶν προστηλύτων «προστηλύτων δικαιούντων», ἀνθρώπων «φιορουμένων» ἢ «σεβομένων τὸν Θεόν».

(47) Πράξ. 2, 10.

(48) "Idem καὶ τὸ Ματθ. 23¹⁵ τὸ δόποιον δεικνύει τὴν μεγάλην ιερ/κήν δρᾶσιν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων οἵτινες «περιάγονται τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἤηράν» διὰ νὰ ποιήσουν «ἔνα προσήλυτον».

(49) Ματθ. 28, 10.

ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΧΡΟΠΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 51).

Πότε ἐγίνοντο δλα αὐτά; Ὁ κώδικας τοῦ Βέζα μᾶς δίνει μιὰ πολύτιμη πληροφορία. Στὴν ἀφήγησι τῶν Πράξεων γιὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου στὴν σχολὴ τοῦ Τυράννου συμπληρώνει: «ἀπὸ ὅρας ε’ ἔως ὅρας δεκάτης», μ’ ἄλλα λόγια ἀπὸ τὶς 11 τὸ πρωῒ μέχρι τὶς 4 τὸ ἀπόγευμα. Δηλαδὴ τὶς ὅρες ποὺ κατάπαυε ἡ δουλειά, τὶς πιὸ θερμές ὅρες τῆς ἡμέρας, δὲ Παῦλος ἐκήρυξτε καὶ κατηχοῦσε!

Γιὰ νὰ σχηματίσουμε μιὰ ἀμυδρὰ εἰκόνα τοῦ Παύλου, πρέπει νὰ προσθέσουμε τὸν καθημερινὸν αὐτὸ κόπο καὶ μόχθο στὶς τόσες ὄλλες δυσκολίες καὶ τοὺς συνεχεῖς κινδύνους κάτω ἀπὸ τοὺς ὅποιους ζοῦσε καὶ ἀγωνιζόταν. "Ετοι μποροῦμε νὰ ἐκτιμήσουμε καλλίτερα τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἰεραποστόλου, καὶ νὰ ἀντικρύσουμε πιὸ σωστὰ τὴν προσωπικότητα ἐκείνη, ποὺ ξεχωρισμένη ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ φωτισμένη ἀπὸ τὸ "Ἄγιο Πνεῦμα, ἐπιτέλεσε τὸ ὑπεράνθρωπο αὐτὸ ἔργο. Ἡ ἐπαφὴ μας μὲ τὴν πεζότητα τῆς καθημερινῆς ζωῆς τοῦ

Παύλου δὲν μᾶς ξυπνᾷ μόνο τὸν θαυμασμὸ μπροστά στὴν ψυχικὴ του ἀντοχή, ἄλλα καὶ μᾶς συνεφέρει καὶ προσγειώνει ἀπὸ ψεύτικες καὶ ρωμαντικὲς ἀντιλήψεις περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἰεραποστόλων. Θά τολμοῦσα νὰ πῶ, διὰ δὴ ρωμαϊσμὸ τῶν Ἰεραποστόλων δὲν συναντιέται κυρίως στὴν σκληρὴ δουλειά καὶ στὸν μεγάλο ὄγωνα, ἄλλα στὴν ὑπερνίκησι τῆς πεζῆς καθημερινότητος, δταν τὰ πάντα σιωποῦν καὶ ήσυχαζουν κι’ δηρᾶσι δίνει τὴν θέσι τῆς στὴν μονοτονία. Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς σκληρές αὐτές στιγμές δ. Παῦλος στέκεται ἀκόμη μιὰ φορὰ γιὰ μᾶς δάσκαλος καὶ δηηγός. Παραδίνοντας τὸν ἔσωτό του δλοκληρωτικὰ καὶ ἀνυστερόθουλα στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἔθλεπε κι’ αὐτές ἀκόμη τὶς ἔνοχλητικὲς λεπτομέρειες τῆς ἀνθρώπινῆς ζωῆς μέσα στὸ σχέδιο τῆς ὑπηρεσίας τοῦ λόγου. Στὴν σκληρὴ καὶ θρώμικη χειρωνακτικὴ ἔργασία ἔδινε ἱεραποστολικὸ νόημα, τὴν ὑπέτασσε μέσα στὸ πρόγραμμα τοῦ ὄγωνος γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ὄλλων. Ὁ πιστὸς ἐκείνος ποὺ εἰδικά στὸ σημεῖο αὐτὸ δρίσκει τὸ μεγαλεῖο τοῦ Παύλου δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ δὲληθινὸς ἔργατης στὴν διακονία τοῦ λόγου, δὲ Ιεραπόστολος. B.

ΕΓΓΡΑΦΑ

Ἐπιστολὴ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οὐκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηνογέρου, σ. 3 (τεύχος 13).

ΑΡΘΡΑ

Διακόνου Ἀναστασίου Γιαννουλάτου: Τὸ φρέσκον προηγιασμένης ('Ορθόδοξος παρακατακοπής') τῆς Ἐξωτερ. Ἱεραποστολής, σ. 4-5 (τ. 13).

Ἐνθυμίου Σιύλιου: Ἱεραποστολικοὶ απήγγελοι τοῦ Τριωδίου, σ. 10-12 (τ. 13).

Ἐναγγέλου Φωκίδου: Οἱ φτόροι λόγοι τῶν Σλαύων, σ. 7 (τ. 13).

ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἄρχιμ. Νεκταρίου Χατζημάχαλη: Ὁρθόδοξος μοναχισμὸς καὶ Ἐξωτ. Ἱεραποστολή, σ. 12-15 (τ. 13).

Οἰκουμενισμὸς καὶ Ἐξωτ. Ἱεραποστολή, σ. 60-63 (τ. 16).

Διακόνου Ἀναστασίου Γιαννουλάτου: Ἡ Ορθοδοξία εἰς τὴν Κίναν, σ. 26-30 (τ. 14), 36-39 (τ. 15), 52-55 (τ. 16).

Ἡλία Βουλγαράκη: Γλῶσσα καὶ Ἱεραποστολή, σ. 42-44 (τ. 15).

Ματθίλδης CHOI · Μπονγκά: Ιστορία τῆς Κορέας (διάγραμμα), σ. 24-25 (τ. 14), 45-47 (τ. 15).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΑΡΘΡΑ

Ἄρχιμ. Χρυσοστόμου Παπαδημητρίου: Συνθῆκαι ζωῆς καὶ ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις εἰς τὴν Μητρόπολιν Εἰρηνοπόλεως (Ἀνατ. Αφρικής), σ. 8-9 (τ. 13), 22-23 (τ. 14).

C. Kibue: Ἡ Ὁρθόδοξη Ἀφρικανικὴ Ἑκκλησία τῆς Κένυα, σ. 40-41 (τ. 15).

Διακ. Α. Γ. Γ.: Χρονικό από τὴν ώραν τῆς Κορέας, σ. 56-57 (τ. 16).

Ivan Michaelson Czarp: Ο πρώτος ὄρθοδοξος ἐπίσκοπος στὴν Ἀγριανή (Ιηνοκέντιος Βενιαμίνωφ), σ. 58-59 (τ. 16).

ΠΟΙΚΙΛΑ

Φῶς γιὰ δλον τὸν κόσμο (Iv. M. Czarp), σ. 19 (τ. 14).

Ἱεραποστολὴ καὶ Πατέρες —Βιβλιογραφία (Ε. Β.), σ. 31 (τ. 14).

Ἐναί είγαν καὶ οἱ πέντε κοινό (B), σ. 35 (τ. 15).

Τοῦ χρόνου εἶναι χρόνος (B), σ. 51 (τ. 16).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Πολιτικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ζυμώσεις εἰς τὴν Ἀφρικήν (I. F.), σ. (τ. 13).

τὸν Οσυκάντα (Ἀρχ. X. Π.), σ. 2 (τ. 13).

Πορευθέντες Διορθόδοξον Ἱεραποστολικὸν νέωρον, σ. 16 (τ. 13).

Διεκριτικαὶ Ἱεραποστολικαὶ εἰδήσεις, σ. 17 (τ. 14).

Μία εδομάς Ἱεραποστολῆς (Δ. Σ.), σ. 20-21 (τ. 14).

Φροντιστρίον Ἱεραποστολῆς, σ. 21 (τ. 14).

Εἰδήσεις από τὸν Ὁρθόδοξον Ιαπωνικὴν Ἐκκλησίαν (M. C. M.), σ. 34 (τ. 15).

Σύντομο ειπόσις από τὴν Ὁρθόδοξον Ἀφρικανικὴν Ἑκκλησίαν, σ. 40 (τ. 15).

Ἀπ' ὅσα μαθαίνουμε ("Ἐκθεσις Ἱεραποστολῆς στὴν Μυτίληνη"), σ. 47 (τ. 15).

Ὀρθόδοξον Ἱεραποστολικαὶ εἰδήσεις ἀπὸ τὴν απωνίαν (M.C.M.), σ. 50 (τ. 16).

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Τὴν Ναϊκυανὰ (Ιουμπούτα), σ. 6 (τ. 13).

Β. Μρον (Σεούλ - Κορέα), σ. 32 (τ. 14), σ. 56, σ. 57.

R. Bumala (Tanganyika), σ. 48 (τ. 15).

ΖΩΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ

Ἀποστ. Φιλίππον:

«Ιδού δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳγμένην ἵνα αὔδεις δύνασαι κλεῖσαι...», σ. 1 (τ. 13).

«Οτι, ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ Θεῷ ἐν τῷ αἴρεσθαι τοῦ ἀπάντης φύλακος καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ θεοῦ», σ. 17 (τ. 14).

«Κύριε ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύομαι...», σ. 33 (τ. 15), σ. 49 (τ. 15).

Πορευθέντες μαθητεύομεν πάντα τὰ ἔθνη», σ. 49, (τ. 16).

Πορευθέντες

μαθητεύομεν πάντα τὰ ἔθνη (Μαΐος 1962)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Γραφεῖα: Ἀκαδημίας 41, Ἀθῆναι (135) Τηλ. 615-844

Γεν. 'Υπεύθυνος τοῦ Κέντρου:

Διάκονος Ἀναστάσιος Γ. Γιαννουλάτος.

Ἐμβάσματα: Δίδα 'Αργυρώ Κοντογεώργη.

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: Δημήτριος 'Ηλιάδης.

Τύποις: ΕΚΛΟΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ Α. Ε. Φωκίδος 15

Ἐλληνικὴ ἐκδόσις: 'Ετησία Συνδρομὴ Δρ. 15.

Τιμὴ φύλλου > 3.

Αγγλικὴ ἐκδόσις \$ 1.

Γίνονται δεκταὶ συνδρομαὶ ἐνισχύσεως τῆς προσπειαίας.

Λὰ τὰ ἐνυπόγραφα ἄρδευα εὐθύνονται οἱ συντάκται των.

Ἐπιτρέπεται πᾶσα ἀναδημοσίευσις, ὑπὸ τὸν ὄφον ὅτι

θὰ ἀναφέρεται ἡ ἐκ τοῦ «Πορευθέντες» προέλευσίς της.